

Національний технічний університет  
"Дніпровська політехніка"

Навчально-науковий Інститут економіки  
Фінансово-економічний факультет

Кафедра економічного аналізу і фінансів

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

до кваліфікаційної роботи  
ступеню бакалавр

здобувача Парфененкової Анни Сергіївни

(ПІБ)

академічної групи 072-20-2 (денна форма навчання)

(шифр)

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

на тему «Фінансова діяльність АТ КБ «ПриватБанк» і напрями її  
удосконалення»

| Керівники                 | Прізвище,<br>ініціали | Оцінка за шкалою |               | Підпис |
|---------------------------|-----------------------|------------------|---------------|--------|
|                           |                       | рейтинговою      | інституційною |        |
| Кваліфікаційної<br>роботи | доц.<br>Штефан Н.М.   |                  |               |        |
| Рецензент                 |                       |                  |               |        |
| Нормоконтролер            | Федорова О.Г.         |                  |               |        |

Дніпро  
2024

Національний технічний університет  
"Дніпровська політехніка"

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри  
економічного аналізу і фінансів  
(повна назва)

\_\_\_\_\_ Д.С. Букресва  
(підпис) (прізвище, ініціали)  
« \_\_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2024 року

**ЗАВДАННЯ**  
на кваліфікаційну роботу  
ступеню бакалавр

здобувачу Парфененковій Анні Сергіївні академічної групи 072-20-2  
(прізвище, ініціали) (шифр)

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування  
(код і назва спеціальності)

на тему: «Фінансова діяльність АТ КБ «ПриватБанк» і напрями її удосконалення»

затверджену наказом ректора НТУ "Дніпровська політехніка" від 31.05.2024р. №515-с

| Розділ                   | Зміст   | Термін виконання          |
|--------------------------|---|---------------------------|
| ВСТУП                    | Актуальність теми, мета і завдання, об'єкт і предмет роботи, методи, наукова та практична цінність, апробація результатів, публікації, структура роботи | 20.05.2024-<br>22.05.2024 |
| Розділ 1                 | Теоретичні засади аналізу фінансових результатів банків   | 23.05.2024-<br>30.05.2024 |
| Розділ 2                 | Оцінка фінансового стану АТ КБ «ПриватБанк»   | 31.05.2024-<br>07.06.2024 |
| Розділ 3                 | Шляхи підвищення ефективності фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк»  | 08.06.2024-<br>16.06.2024 |
| ВИСНОВКИ                 |   | 17.06.2024-<br>18.06.2024 |
| Демонстраційний матеріал | Підготовка демонстраційного матеріалу до захисту  | 19.06.2024-<br>23.06.2024 |

Завдання видано

\_\_\_\_\_ (підпис керівника)

Н.М. Штефан  
(прізвище, ініціали)

Дата видачі завдання 06.05.2024 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 24.06.2024 р.

Завдання прийнято до виконання

\_\_\_\_\_ (підпис студента)

А.С. Парфененкова  
(прізвище, ініціали)

## РЕФЕРАТ

*Парфененкова А.С.* – «Фінансова діяльність АТ КБ «ПриватБанк» і напрями її удосконалення – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота бакалавра ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування». – НТУ «Дніпровська політехніка, Дніпро, 2024.

Мета кваліфікаційної роботи – є дослідження фінансової діяльності комерційних банків на прикладі АТ КБ «ПриватБанк» та розробка теоретичних рекомендацій для покращення фінансових результатів банку.

У вступі викладено сучасний стан проблеми, обґрунтована актуальність теми, конкретизовано задачі кваліфікаційної роботи, визначено об'єкт і предмет дослідження.

У першому розділі розкрито сутність та основні характеристики фінансових результатів, а також розглянуто теоретичні та методологічні підходи до управління фінансовими результатами комерційних банків.

У другому розділі здійснено аналіз фінансового стану АТ КБ «ПриватБанк» і зроблено висновки стосовно прибутковості та рентабельності банку за період 2021-2023 рр.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи досліджено вплив основних джерел доходів на обсяг чистого прибутку, а також розглянуто методи підвищення ефективності управління фінансовими результатами комерційного банку.

**ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ, ФІНАНСОВИЙ СТАН, ПРИБУТОК, АНАЛІЗ, РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ.**

## ABSTRACT

*Parfenenkova A.* – Financial activity of JSC CB «PrivatBank» and directions of its improvement – Qualification work on the rights of the manuscript.

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in speciality 072 "Finance, Banking and Insurance". – Dnipro University of Technology, Dnipro, 2024

The objective of the qualification work is to study the financial activities of commercial banks using the example of JSC CB "PrivatBank" and to develop theoretical recommendations for improving the bank's financial results.

The introduction outlines the current state of the issue, substantiates the relevance of the topic, specifies the tasks of the qualification work, and defines the object and subject of the research.

The first chapter reveals the essence and main characteristics of financial results and considers theoretical and methodological approaches to managing the financial results of commercial banks.

The second chapter analyses the financial condition of JSC CB "PrivatBank" and draws conclusions regarding the bank's profitability and efficiency for the period of 2021-2023.

The third chapter of the qualification work examines the impact of the main sources of income on the net profit volume and considers methods for improving the efficiency of managing the financial results of a commercial bank.

FINANCIAL ACTIVITY, FINANCIAL CONDITION, PROFIT, ANALYSIS, PROFITABILITY.

## ЗМІСТ

|  |    |
|--|----|
| ВСТУП.....   | 6  |
| РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ<br>БАНКІВ .....  | 9  |
| 1.1. Суть, ключові характеристики фінансових результатів діяльності<br>комерційних банків та їх основні види діяльності. ....          | 9  |
| 1.2. Концептуальні засади управління фінансовими результатами банків.....  | 15 |
| 1.3. Державне регулювання банківської діяльності .....   | 22 |
| Висновки до розділу 1 .....  | 27 |
| РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ АТ КБ «ПРИВАТБАНК».....  | 29 |
| 2.1. Аналіз структури та складу активів та пасивів АТ КБ «Приватбанк». ....  | 29 |
| 2.2. Аналіз динаміки руху грошових коштів, структури коштів клієнтів та<br>кредитного портфелю АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр..... | 35 |
| 2.3. Аналіз достатності регулятивного капіталу (Н2) та основного капіталу (Н3)<br>«Приватбанк» за 2021-2023 рр.....                    | 40 |
| 2.4. Аналіз фінансових результатів АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр.....   | 43 |
| Висновки до розділу 2 .....  | 51 |
| РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ<br>ДІЯЛЬНОСТІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК».....  | 54 |
| 3.1. Аналіз впливу основних джерел доходів на обсяг чистого прибутку АТ КБ<br>«ПриватБанк» .....                                       | 54 |
| 3.2. Шляхи покращення фінансових результатів АТ КБ «Приватбанк» .....  | 58 |
| Висновки до розділу 3 .....  | 73 |
| ВИСНОВКИ.....  | 76 |
| СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....  | 79 |
| ДОДАТКИ.....   | 83 |

## ВСТУП

**Актуальність дослідження.** Фінансова діяльність банків відіграє ключову роль у розвитку економіки будь-якої країни, забезпечуючи ефективний перерозподіл фінансових ресурсів, підтримку підприємництва, інвестицій та споживання. В умовах глобалізації та постійних економічних змін, банки стикаються з численними викликами, які вимагають вдосконалення існуючих підходів та розробки нових стратегій управління фінансами.

Вчені-економісти, такі як Пушкар М.С., Скалюк Р.В., Загородній А.Г., Мочерний С.В., значно сприяли розвитку теоретико-методологічних основ визначення прибутку та методичних підходів до його визначення.

Глобальні фінансові ринки зазнають постійних змін, спричинених як внутрішніми, так і зовнішніми факторами. Банкам необхідно адаптувати свою діяльність до нових умов, забезпечуючи стабільність та ефективність фінансових операцій. Це вимагає гнучкості та оперативного реагування на зміни, що підвищує значущість дослідження механізмів та стратегій адаптації.

Технологічні інновації відіграють значну роль у фінансовій діяльності банків. Розвиток фінансових технологій відкриває нові можливості для банків, але водночас створює конкуренцію з боку технологічних компаній. Це вимагає від банків впровадження інновацій та модернізації своїх систем. Дослідження впливу технологічних інновацій на фінансову діяльність банків допоможе визначити ефективні шляхи їх інтеграції.

Нестабільність на світових фінансових ринках, викликана економічними кризами та пандеміями, впливає на банківську діяльність, підкреслюючи необхідність ефективного управління фінансовими ресурсами та ризиками.

Дослідження поточних тенденцій і викликів у фінансовій сфері банків, а також визначення оптимальних способів її покращення для забезпечення стабільності та конкурентоспроможності банківської системи, є надзвичайно важливими. Розробка та впровадження інноваційних рішень у фінансовій сфері банків сприятиме підвищенню їх ефективності, здатності адаптуватися до змін

у зовнішньому середовищі та задоволенню потреб клієнтів.

**Мета і завдання дослідження.** Метою даної роботи є комплексна оцінку фінансового стану АТ КБ «ПриватБанк» за період з 2021 по 2023 рік і на теоретичне обґрунтування можливостей поліпшення фінансових результатів цієї фінансової установи.

Згідно з поставленою метою було вирішено такі наукові завдання:

- проведено дослідження науково-методологічних підходів до визначення прибутку комерційних банків;
- здійснено аналіз фінансового стану та результатів фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» за 2021-2023 роки;
- спрогнозовано шляхи покращення фінансових результатів АТ КБ «ПриватБанк» у плановому періоді.

**Об'єкт дослідження** – процес управління фінансовими результатами комерційних банків .

**Предмет дослідження** – теоретичні основи, методологічні та практичні аспекти фінансової діяльності комерційних банків на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

**Методи дослідження.** У ході дослідження було використано такі методи: горизонтальний та вертикальний аналіз для оцінки динаміки та структури показників; метод узагальнення результатів для інтеграції отриманих даних та висновків; моделювання; прогнозування та планування. Крім того, використовувалися методи економічного аналізу, коефіцієнтний аналіз для обчислення і аналізу різних фінансових коефіцієнтів, а також графічні методи.

**Інформаційна база.** Фундаментальні праці вітчизняних вчених щодо досліджень у сфері фінансів та банківської справи; наукові статті; навчальні посібники; закони України; фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанк» за 2021-2023 рр.

**Апробація результатів дослідження.** Результати досліджень доповідалися на міжнародній конференції для студентів та молодих науковців в рамках реалізації проєкту ERASMUS Jean Monnet LS: EU Market of Financial

Innovations and Unemployment in Financial Sector «Ринок фінансових інновацій та безробіття ЄС: тенденції, виклики та перспективи». (м. Дніпро, 24-26 квітня 2024 р.).

**Особистий внесок.** Висновки та рекомендації, які виносяться на захист проведено автором самостійно щодо оцінки фінансового станку банку та шляхів його покращення, на підставі даних фінансової звітності комерційного банку та на підставі критичного аналізу літературних джерел.

**Структура та обсяг кваліфікаційної роботи.** Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і одного додатку. Загальний обсяг роботи становить 87 сторінок комп'ютерного тексту; робота включає 25 таблиць, 23 рисунків, 1 додаток. Список використаних джерел містить 40 найменувань.



## РОЗДІЛ 1

### ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ БАНКІВ

1.1. Суть, ключові характеристики фінансових результатів діяльності комерційних банків та їх основні види діяльності

У сучасних умовах, не тільки для багатьох галузей економіки, а й для банківського сектору взагалі, важливою умовою успішного функціонування є своєчасне здійснення аналізу фінансових результатів їхньої діяльності. У тому числі, постійний моніторинг фінансових показників та запровадження відповідних цілеспрямованих дій, які дозволять оптимізувати прибутковість та зменшити відповідні витрати, слугують запорукою успішного та довгострокового розвитку банківської установи.

Аналіз літературних джерел вказує на відсутність однозначного розуміння терміну "фінансові результати банку". Проте, більшість джерел описує це поняття як прибуток чи збиток, що утворюється як різниця між доходами та витратами, а також приводить до збільшення чи зменшення капіталу в результаті фінансово-господарської діяльності банку.

Діяльність банків, як і будь-яких інших суб'єктів господарювання, підпорядковується загальним принципам визначення фінансових результатів. Проте, важливо враховувати специфіку формування цих результатів саме в банківських установах. Прибуток є ключовим показником фінансової ефективності банку. Його наявність має суттєве значення для всіх зацікавлених сторін. Пайовики та акціонери розглядають прибуток як джерело доходу від інвестованого капіталу. Позичальники мають опосередкований інтерес до розміру прибутку банку, адже успішна кредитна діяльність залежить від адекватності його капіталу, а прибуток, в свою чергу, є основним джерелом його поповнення. Споживачі банківських послуг зацікавлені в надійності та безпеці вкладів, а також у доступності кредитних ресурсів.

На основі аналізу літературних джерел, було виявлено різноманітні тлумачення сутності та змісту терміну "фінансові результати", які відображені у табл. 1.1.

Таблиця 1.1 – Підходи науковців щодо трактування сутності та змісту поняття «фінансові результати»

| Автор  | Визначення поняття «фінансовий результат»   |
|--|---|
| Результативність діяльності виражений у формі прибутку або збитків |   |
| Пушкар М.С. [1]  | Це прибутки або збитки, що їх отримано як результат господарської діяльності  |
| Мочерний С.В. [2].   | Це грошова форма загального підсумку господарської діяльності організації або її підрозділу, яка виражається в прибутку або збитку  |
| Скалюк Р.В.[3]   | Це підсумкова категорія результативності господарської діяльності, котра відображає величину економічних вигод отриманих (втрачених) підприємством, визначених як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, що виражена у абсолютних показниках прибутку (збитку), які характеризують потенціал прибутковості, економічного зростання та розвитку підприємства |
| Бутинець Ф.Ф. [4]  | Це прибуток (збиток) від реалізації готової продукції (робіт, послуг)   |
| З точки зору фінансового обліку                                    |   |
| Загородній А.Г. [5]  | Це приріст чи зменшення вартості власного капіталу підприємства внаслідок діяльності у звітному періоді   |
| Соколов Я.В. [4]   | Це приріст (зменшення) капіталу (засобів, вкладених власниками) підприємства протягом звітного періоду  |
| З точки зору фінансово-господарської діяльності                    |   |
| Пипко В.А. [4]   | Це результат господарської діяльності, виражений в грошовій формі   |
| Нормативно правовий аспект   |   |
| НП(С)БО 1<br>«Загальні вимоги до фінансової звітності»<br>[6]      | Прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов’язані з ними витрати. Збиток – перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати.  |

З цього випливає, що вищеперераховані трактування мають універсальний характер і описують будь-який суб’єкт господарювання. Ґрунтуючись на дослідженнях економістів, можна виділити такі ключові характеристики сутності фінансових результатів, як: грошовий результат господарської діяльності; приріст або зменшення власного капіталу;

результативність діяльності підприємства виражена у прибутках або збитках. Таким чином, можна сказати що доходи та витрати є ключовим елементом в будь-якій концепції.

Також розрізняють два різні підходи до визначення прибутку: сутнісний та розрахунковий, що дозволить нам отримати більш повне уявлення про цю економічну категорію. (рис. 1.2)

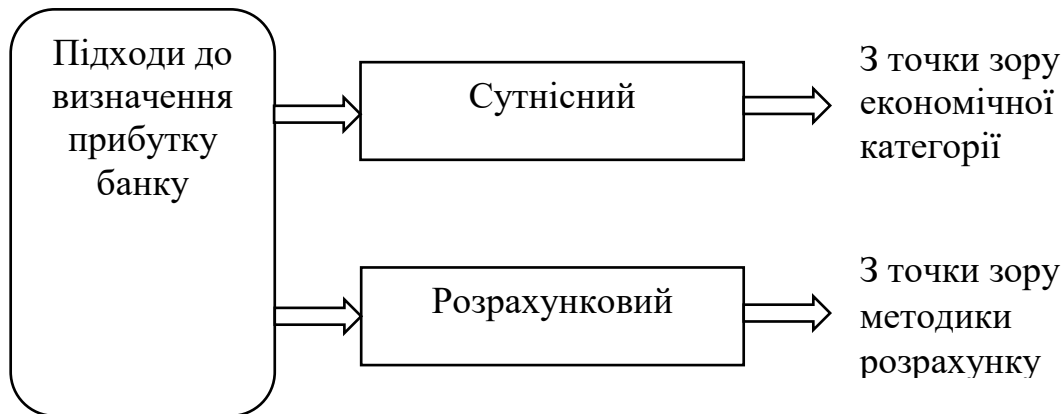


Рис. 1.1 – Підходи до визначення прибутку банку

Сутнісний підхід трактує прибуток банку як економічну категорію, що відображає результати його фінансово-господарської діяльності. Цей підхід базується на теоріях, які визначають прибуток як винагороду за ризики, пов'язані з веденням банківської справи, або як результат ефективного використання банківських ресурсів. Теорія ризику наголошує, що в процесі своєї діяльності банк стикається з різними видами ризиків, такими як кредитний, ринковий та ризик ліквідності, і отримує за це відповідну фінансову винагороду. Теорія ефективності, зі свого боку, стверджує, що прибуток безпосередньо залежить від ефективності використання банківських ресурсів порівняно з іншими учасниками ринку.

Розрахунковий підхід зосереджується на методиці обчислення прибутку банку. Використовуються різні формули та методи для визначення розміру прибутку, отриманого банком за певний період. Таким чином для визначення фінансового результату за базу береться різниця між доходами певного виду діяльності та витратами, які виникли у процесі господарської діяльності для їх

генерування.

Отже, при визначенні прибутку банку, слід поєднувати сутнісний і розрахунковий підходи, оскільки вони доповнюють один одного. З одного боку сутнісний підхід допомагає нам краще розуміти економічну сутність прибутку, а з іншого боку розрахунковий підхід дозволяє точно визначити його величину. Тож можна встановити, що прибуток банку – це грошовий дохід власника за вкладений капітал і ризики які виникають у процесі господарської діяльності і визначається як різниця між отриманими доходами та понесеними витратами за певний період часу.

Підсумовуючи підходи щодо визначення поняття «фінансові результати банку», можна зазначити наступне трактування: «фінансові результати діяльності банківських установ – це кінцевий результат діяльності, що розраховується як різниця між доходами та витратами банку і уособлюється в підсумковому показнику - прибутку чи збитку» [7].

Розглянемо визначення комерційного банку, класифікацію видів комерційних банків та види його діяльності.

Відповідно до Закону України "Про банки і банківську діяльність" [8], комерційний банк визначається як установа, головною функцією якої є надання кредитів суб'єктам господарської діяльності та громадянам за рахунок залучених коштів підприємств, установ, організацій, населення та інших кредитних ресурсів. Окрім того, комерційний банк здійснює касове і розрахункове обслуговування народного господарства, а також виконує валютні та інші банківські операції.

Всі види діяльності комерційних банків, залежно від їх економічного змісту, поділяються на три основні групи (рис. 1.2):

1. Пасивні операції;
2. Активні операції;
3. Послуги.



Рис. 1.2 – Види діяльності комерційних банків

Комерційний банк, функціонуючи як фінансовий посередник, здійснює комплекс операцій, спрямованих на отримання прибутку та задоволення потреб клієнтів.

Активні операції банку ґрунтуються на розміщенні його власних та залучених коштів з метою отримання прибутку. До них належать:

- Кредитування, тобто надання кредитів юридичним та фізичним особам, а також розміщення кредитних коштів на міжбанківському ринку. Цей вид операцій є одним із найприбутковіших для банку, адже передбачає стягнення відсотків за користування кредитними коштами.

- Інвестиції у цінні папери дозволяють банку диверсифікувати свої активи та отримувати додатковий дохід у вигляді дивідендів або процентних платежів.

- Формування касових резервів: зберігання певної частини коштів у готівці або на кореспондентських рахунках в інших банках для забезпечення достатнього рівня ліквідності та відповідності умов регуляторів.

- Формування інших активів банку передбачає придбання приміщень, обладнання, інших матеріальних цінностей, які необхідні для ведення банківської діяльності.

У свою чергу, пасивні операції спрямовані на залучення коштів від клієнтів та формування ресурсної бази банку. До них відносяться:

- Депозитні операції: вклади фізичних та юридичних осіб являють собою основне джерело фінансових ресурсів, оскільки вони забезпечують доступ до порівняно дешевих коштів.

- Емісія цінних паперів включає в себе випуск та розміщення власних цінних паперів, таких як акції, облігації, депозитні сертифікати тощо, що дозволяє банку залучити додаткові кошти.

Активні та пасивні операції банку тісно пов'язані між собою. Банк повинен постійно балансувати обсяги та структуру своїх активів та пасивів, адже це впливає на його ліквідність, прибутковість та рівень ризикованості.

Окрім формування та управління активами та пасивами, комерційні банки пропонують широкий спектр послуг своїм клієнтам. До них належать: розрахунково-касові послуги трастові (довірчі) послуги та інші посередницькі та консультаційні послуги.

Для оцінки ефективності фінансової діяльності банків застосовується система фінансових показників. Фінансові показники діяльності комерційних банків можна класифікувати на дві групи: балансові показники та динамічні показники (рис. 1.3).

Балансові показники: відображають фінансовий стан банку на певну дату. До них належать активи, пасиви, власний капітал, касові резерви, кредити, депозити тощо.

Динамічні показники: характеризують зміни у фінансовому стані та результатах діяльності банку протягом певного періоду. До них відносяться

доходи, витрати, прибуток, рентабельність, ліквідність, платоспроможність тощо.

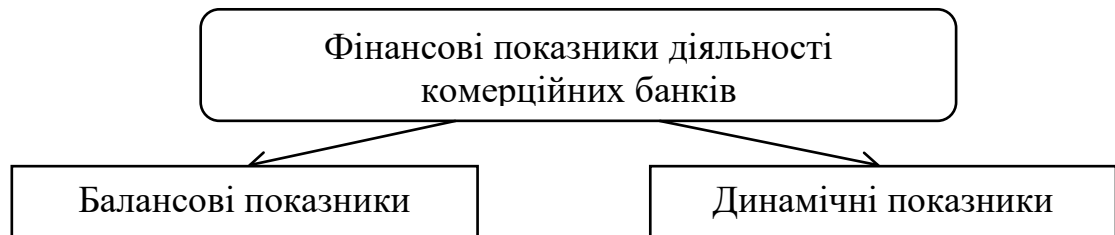


Рис. 1.3 – Фінансові показники діяльності комерційних банків

## 1.2. Концептуальні засади управління фінансовими результатами банків

Звіт про прибутки та збитки є ключовим документом, що дає уявлення про фінансову результативність банку за певний період. Його побудова ґрунтується на концепції грошових потоків, де доходи та витрати класифікуються за їхнім економічним характером. Фінансовий результат визначається порівнянням доходів та витрат за певний період, може бути позитивним (прибуток) або негативним (збиток), що безпосередньо має впливає на власний капітал банку, зменшуючи або збільшуючи його. Фінансовий результат, як узагальнюючий показник, може бути виражений у двох формах: абсолютний показник (прибуток або збиток) та відносний показник (рентабельність), який розраховується як відношення прибутку до понесених витрат чи наявних ресурсів.

Фінансовий результат банку залежить від широкого спектру як внутрішніх, так і зовнішніх факторів. Внутрішні фактори включають ефективність менеджменту, якість кредитного портфеля, операційну ефективність та фінансову стійкість. Зовнішні фактори охоплюють економічну ситуацію, державну регуляцію, соціально-політичні фактори та технологічний розвиток. (рис. 1.4).

Ефективність менеджменту є одним з ключових елементів, що визначає фінансовий результат банку. Якість управлінських рішень, прийнятих

керівництвом, суттєво впливає на стратегію розвитку банку, управління ризиками, формування активів і пасивів, а також маркетингову діяльність. Від того, наскільки ефективно менеджмент впроваджує свої рішення, залежить стабільність і прибутковість банку.

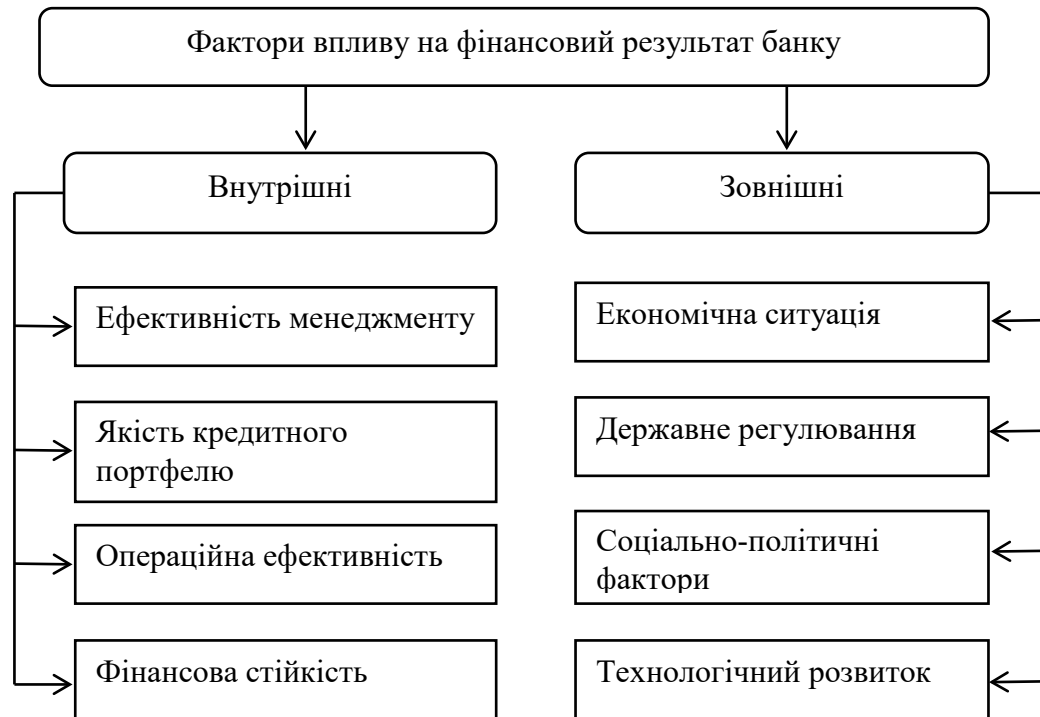


Рис. 1.4 – Фактори впливу на фінансовий результат банку

Якість кредитного портфеля також має велике значення. Рівень неплатежів за кредитами, диверсифікація кредитного портфеля за галузями та позичальниками, а також ефективність роботи з проблемними кредитами безпосередньо впливають на доходи та витрати банку. Чим вища якість кредитного портфеля, тим нижчі кредитні ризики і вищі прибутки банку.

Операційна ефективність банку визначається витратами на ведення діяльності, рівнем автоматизації бізнес-процесів та кваліфікацією персоналу. Чим ефективніше організовані операційні процеси, тим нижчі витрати і вища рентабельність банку.

Фінансова стійкість банку, яка залежить від достатнього рівня капіталу, ліквідності та платоспроможності, забезпечує його здатність витримувати несприятливі умови та інвестувати в розвиток. Це дозволяє банку залишатися



стабільним і прибутковим навіть у складних економічних умовах.

Економічна ситуація в країні є важливим зовнішнім фактором, що впливає на фінансовий результат банку. Стан економіки, темпи зростання ВВП, рівень інфляції та процентні ставки визначають попит на банківські продукти і послуги, а також кредитні ризики.

Державна регуляція банківської діяльності може мати як позитивний, так і негативний вплив на фінансовий результат банку. Нормативно-правові акти, що регулюють діяльність банків, можуть створювати додаткові можливості або ж обмежувати діяльність банків.

Соціально-політичні фактори, такі як рівень політичної стабільності, соціальні заворушення та стихійні лиха, можуть негативно впливати на діяльність банків. Нестабільність у політичній та соціальній сфері може призводити до зниження довіри клієнтів та збільшення ризиків.

Технологічний розвиток також є важливим зовнішнім фактором. Впровадження нових банківських технологій та поява нових конкурентів, таких як fintech-компанії, змушують банки постійно адаптуватися та інвестувати в інновації. Це може як приносити банку додаткові прибутки, так і призводити до зростання витрат на впровадження нових технологій.

Таким чином, фінансовий результат банку формується під впливом комплексу взаємопов'язаних внутрішніх та зовнішніх факторів, які потребують постійного аналізу та управління для забезпечення стабільності та прибутковості банківської діяльності.

Оскільки, банківський прибуток є одним із ключовим показником ефективності його діяльності. Він відображає чистий дохід, який банк отримує в результаті своєї операційної та неопераційної діяльності. Правильна класифікація та організація доходів і витрат банку сприяють глибокому розумінню джерел формування прибутку та дозволяють ефективно управляти фінансовими ресурсами. (рис. 1.5).

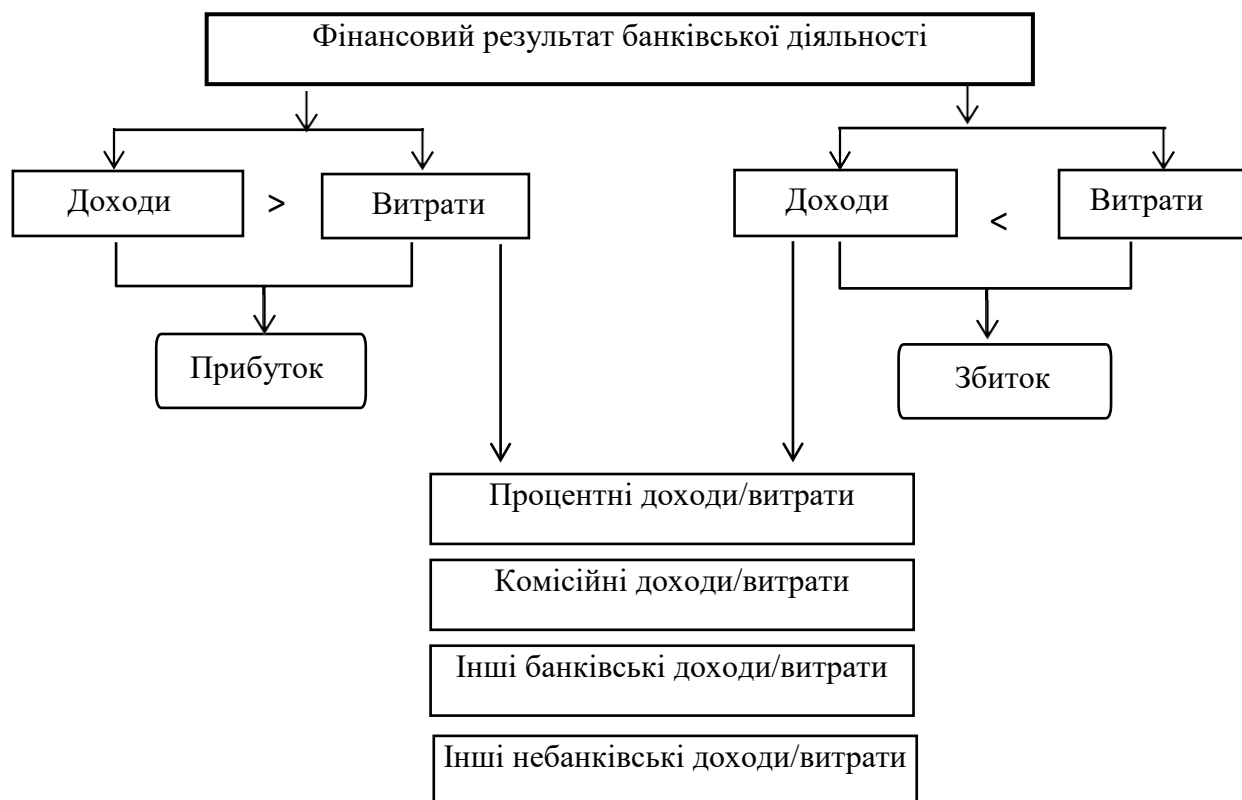


Рис. 1.5 – Формування фінансового результату діяльності банку

Доходи банку можна класифікувати на кілька основних категорій:

- **Процентні доходи:** це основна складова доходів банку, яка формується від надання кредитів, інвестування в цінні папери та інших процентних операцій. Обсяг процентні доходи безпосередньо залежать від кредитної діяльності та інвестиційної політики банку.

- **Комісійні доходи:** виникають в результаті надання різних банківських послуг, таких як розрахунково-касове обслуговування, валютнообмінні операції, випуск та обслуговування платіжних карток тощо. Комісійні доходи є важливими для банку, оскільки вони можуть забезпечувати стабільний грошовий потік незалежно від стану кредитного ринку.

- **Інші банківські доходи:** включають доходи від таких видів діяльності, як валютні операції, дилерська діяльність та інші фінансові послуги.

- **Інші небанківські доходи:** включають доходи від діяльності, не пов'язаної з основною банківською діяльністю, такі як оренда майна, продаж активів тощо.

Витрати банку також поділяються на кілька категорій:

- Процентні витрати: це витрати, які банк несе за залучення коштів на депозитах та інших джерелах фінансування. Процентні витрати є основним компонентом витрат банку і впливають на його чистий процентний дохід.
- Витрати на оплату праці: включають заробітну плату та інші виплати працівникам банку. Ці витрати мають значний вплив на операційну ефективність банку, оскільки висока кваліфікація та мотивація персоналу сприяють підвищенню якості послуг та продуктивності праці.
- Інші банківські витрати: це витрати, пов'язані з іншими видами банківської діяльності, такими як операції з цінними паперами, валютні операції, дилерська діяльність тощо. Ці витрати залежать від активності банку на фінансових ринках та можуть варіюватися залежно від ринкових умов.
- Інші небанківські витрати: витрати на оренду майна, інші операційні витрати тощо.

Можна зазначити, що діяльність банку спрямована на отримання економічної вигоди, яка може бути виражена у формі прибутку або збитку. Прибуток, або позитивна сукупний результат діяльності, виникає у випадку, коли доходи перевищують витрати, тоді як отримання збитку свідчить про перевищення витрат над доходами. Тож, ефективне управління доходами та витратами є ключовим аспектом діяльності банку, що дозволяє забезпечити стабільність та прибутковість банківської діяльності.

Аналіз фінансових результатів банку також відіграє важливу роль у кількох аспектах його діяльності. Він надає об'єктивну інформацію для прийняття управлінських рішень, оцінки ризиків, прогнозування майбутніх результатів та контролю за бюджетом. Також він допомагає оцінити ефективність роботи банку, його відповідність нормативним вимогам та підготувати інформацію для зовнішніх користувачів, таких як інвестори та регулятори. До основних методів аналізу фінансових результатів банку можна віднести: структурний, коефіцієнтний, факторний та якісний аналізи.

Таблиця 1.2 – Методи аналізу фінансових результатів банку

| Назва методу                         | Характеристика   |
|--------------------------------------|--|
| Структурний аналіз доходів та витрат | Досліджує склад та динаміку доходів та витрат банку, розкриваючи їхню структуру за різними критеріями. Це дає уявлення про джерела надходжень, напрямки витрачання коштів, їхню стабільність та динаміку змін.                           |
| Коефіцієнтний аналіз                 | Розрахунок та інтерпретація показників, що характеризують різні аспекти його діяльності банку, наприклад, коефіцієнти: ліквідності, рентабельності, достатності капіталу.  |
| Факторний аналіз                     | Аналізує причини зміни важливих показників, наприклад, прибутковості та рентабельності для прийняття кращих управлінських рішень. Задля визначення позитивної або негативної тенденції зміни показника використовують метод підстановки. |
| Якісний аналіз                       | Оцінка і аналіз нестандартних показників, що не піддаються кількісній оцінці, використовується для доповнення кількісних методів аналізу та для отримання більш глибокого розуміння діяльності банку, наприклад бренд.                   |

Слід зауважити, що вибір методів аналізу фінансових результатів банку залежить від цілей аналізу та наявності необхідних ресурсів. Застосування комплексного підходу до аналізу фінансових результатів банку є ключовим, оскільки він враховує різноманітні аспекти і може включати в себе різні методи та підходи.

Фінансовий результат банківської установи є комплексним процесом, який включає різноманітні інструменти управління. Основні з них включають планування, аналіз, регулювання та контроль. Кожен з цих елементів відіграє критично важливу роль у забезпеченні ефективної та стійкої діяльності банку. (рис. 1.6).

Планування є початковим етапом управління фінансовими результатами банку. На цьому етапі встановлюються фінансові цілі банку, розробляється і узгоджується фінансова модель, створюється план впровадження нових продуктів та послуг, складається річний бюджет (включаючи доходи та витрати, а також встановлення лімітів на різні статті витрат), та здійснюється розрахунок прогнозованих фінансових результатів (рентабельність,

прибуток/збитки).

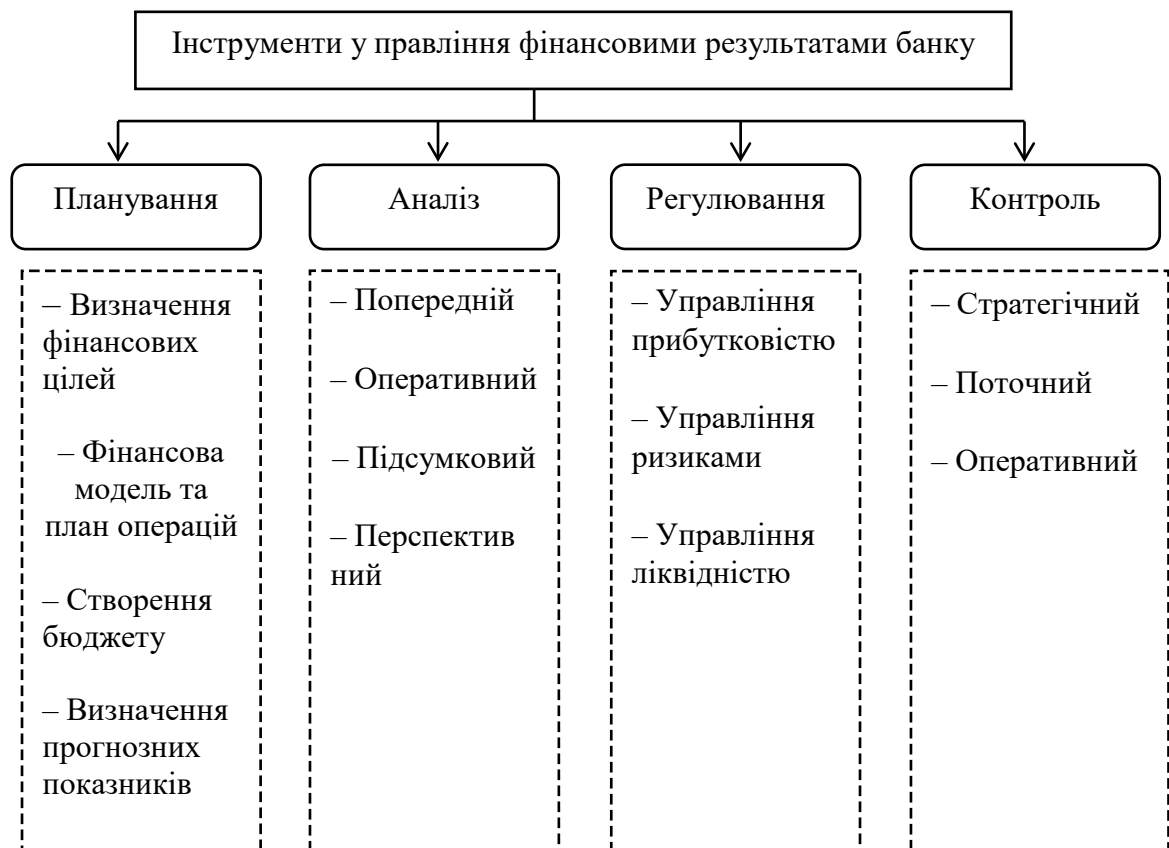


Рис. 1.6 – Інструменти управління фінансовими результатами банку

Фінансовий аналіз дозволяє банку своєчасно реагувати на зміни ринкових умов та вносити необхідні корективи в свої стратегії та плани, а також допомагає виявити слабкі місця та можливі зони росту для покращення фінансових результатів. Оцінні показники, отримані в результаті попереднього аналізу, застосовуються у фінансовому плануванні. Результати оперативного аналізу допомагають приймати рішення при виконанні регулятивних функцій. Дані перспективного аналізу використовуються для контролю та прийняття стратегічних рішень щодо майбутнього розвитку банку.

Наступний етап – регулювання, яке включає в себе:

- оперативне управління прибутковістю банку (моніторинг і коригування доходів та витрат для забезпечення стабільного фінансового становища банківської установи);

- оперативне управління фінансовими ризиками банку, передбачає ідентифікацію, оцінку та мінімізацію потенційних ризиків, які можуть

вплинути на фінансову стабільність;

- оперативне управління коштами з метою підтримання необхідної ліквідності банку, яке включає управління грошовими потоками для забезпечення своєчасного виконання фінансових зобов'язань.

Контроль поділяється на: стратегічний (зосереджений на довгострокових цілях, оцінює відповідність фінансової стратегії загальній стратегії організації), поточний (спрямований на ефективне та економне використання ресурсів протягом поточного періоду), оперативний (сфокусований на повсякденній діяльності та забезпеченні дотримання правил та процедур).

Фінансовий контроль включає в себе перевірку відповідності фінансових результатів діяльності банку встановленим параметрам, яке включає:

- перевірку відповідності нормативам ліквідності банку;
- контроль за дотриманням лімітів і показників, які визначені з урахуванням різних фінансових ризиків;
- відслідковування виконання планових завдань, які відображають необхідні обсяги та ефективність операцій банку.

Тож, комплексний підхід до управління фінансовими результатами банку, що включає планування, аналіз, регулювання та контроль, є необхідною умовою для забезпечення його ефективної діяльності та стабільного розвитку. Використання цих інструментів дозволяє банку досягати своїх фінансових цілей, мінімізувати ризики та підтримувати фінансову стійкість, що є ключовим фактором успіху в сучасних умовах ринкової економіки.

### 1.3. Державне регулювання банківської діяльності

Стабільна економіка потребує надійної банківської системи, а це можливо лише за умови чіткого регулювання. Тому в Україні існує спеціальне банківське законодавство, яке ґрунтується на Конституції. Державне регулювання банківської діяльності включає в себе комплекс дій, націлених на підтримання стабільності та ефективності роботи банківської системи, охорону

інтересів вкладників та сприяння економічному розвитку.

До основних завдань державного регулювання банківської діяльності належать: забезпечення надійності та стабільності банківської системи, забезпечення прозорості діяльності банків, захист інтересів вкладників, створення конкурентного середовища. (рис. 1.7).

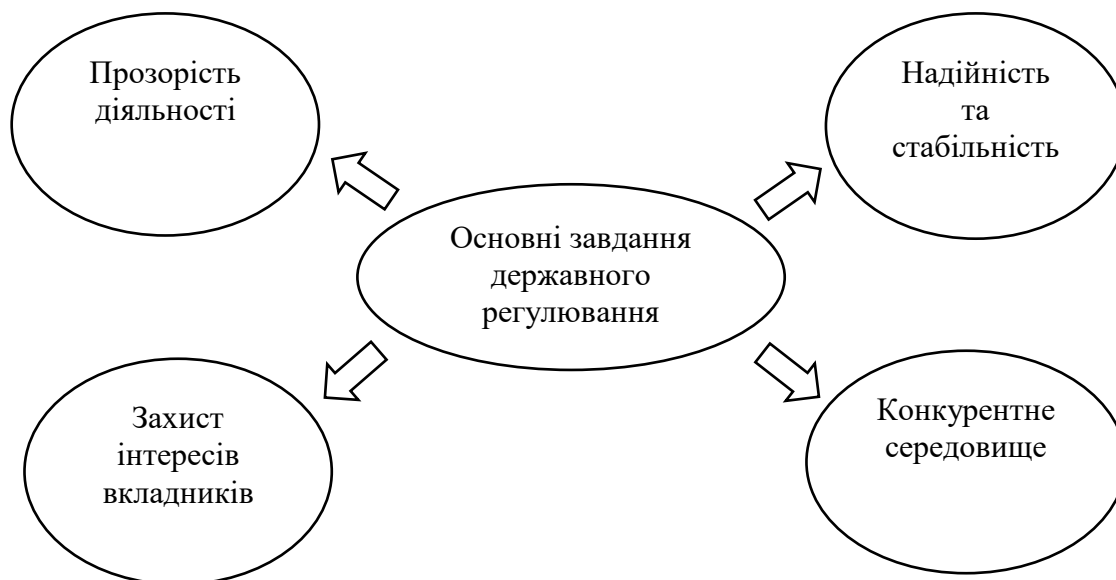


Рис. 1.7 – Основні завдання державного регулювання банківської діяльності

Державне регулювання діяльності банків здійснюється Національним банком України. Одним з ключових завдань державного регулювання є захист інтересів вкладників. Це означає, що держава повинна вживати заходів для гарантування безпеки вкладів громадян у банках. До цих заходів відносяться:

- Ліцензування та нагляд за банками: НБУ забезпечує, щоб банки мали відповідні ліцензії та дотримувалися всіх правил і норм.
- Страхування вкладів: впровадження системи страхування вкладів гарантує, що вкладники отримають свої гроші навіть у разі банкрутства банку.
- Захист прав споживачів: держава надає споживачам фінансових послуг інформацію про ризики, пов'язані з банківськими продуктами та послугами, та допомагає вирішувати спори з банками.

Прозорість банківської діяльності є необхідною для підвищення довіри до

банківської системи і включає:

- Розкриття інформації: банки повинні розкривати інформацію про свою фінансову стійкість, ризики та винагороду.

- Корпоративне управління: банки повинні мати чітку структуру корпоративного управління та дотримуватися високих стандартів етики.

Стійкість банківської системи до ризиків та здатність витримувати економічні потрясіння є ще одним важливим завданням. Це включає:

- Регулювання капіталу: НБУ повинен регулювати кількість капіталу, який банки повинні мати для покриття ризиків.

- Ліквідність: банки повинні мати достатньо ліквідних активів для задоволення своїх зобов'язань перед вкладниками та іншими кредиторами.

- Системні ризики: вживати заходів для зменшення системних ризиків, які можуть загрожувати стабільності банківської системи.

Для забезпечення ефективного функціонування банківського сектора держава повинна сприяти конкуренції. Це включає:

- Заборона антиконкурентної поведінки: заборона антиконкурентної поведінки, такої як монополії та цінові змови.

- Підтримка інновацій: Держава повинна сприяти інноваціям у банківському секторі.

Усі завдання державного регулювання банківської діяльності взаємопов'язані. Наприклад, захист інтересів вкладників сприяє надійності та стабільності банківської системи, а прозорість діяльності підвищує довіру до банківської системи, що стимулює конкуренцію. Ці завдання взаємодоповнюють одне одного, створюючи комплексну систему регулювання, яка сприяє здоровому функціонуванню банківського сектора.

Правова інфраструктура банківського регулювання в Україні складається з трьох рівнів:

1. Законодавство. В Україні немає єдиного кодифікованого нормативного акта, який би охоплював усі аспекти банківської діяльності. Банківське законодавство розділяється на загальне і спеціальне:



- Загальне законодавство включає основні закони, що регулюють діяльність суб'єктів ринку, такі як: Закон України «Про господарські товариства», Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок», Закон України «Про державне регулювання ринку фінансових послуг», Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», Закон України «Про інвестиційну діяльність», Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом», Податковий кодекс України та інші.

- Спеціальне законодавство спрямоване на регулювання відносин між суб'єктами ринку банківських послуг. Сюди відносяться такі закони, як: Закон України «Про банки і банківську діяльність», Закон України «Про Національний банк України», Закон України «Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати», Закон України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб», Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні».

2. Регулятивні акти, або підзаконні нормативні акти, визначають безпосередні правила здійснення банківських операцій і розробляються компетентними наглядовими органами. До них належать постанови Кабінету Міністрів, постанови Правління НБУ, укази Президента, які регулюють питання, такі як достатність капіталу, формування обов'язкових резервів, правила здійснення валютних операцій тощо.

3. Роз'яснення та коментарі до нормативно-правових актів. Це інтерпретації нормативно-правових актів, що надаються наглядовими органами для деталізації їх застосування. Вони допомагають роз'яснити конкретні аспекти законодавства або регулятивних правил.

Особливу роль у формуванні правового поля діяльності банків відіграє Національний банк України (НБУ). Його правотворча діяльність регламентується:

- Правилами підготовки, надсилання та обліку проектів законодавчих актів та законодавчих пропозицій, затвердженими постановою Правління НБУ

від 23 лютого 1998 року №60;

- Інструкцією про порядок підготовки, видання, реєстрації та систематизації нормативно-правових актів НБУ, затвердженою постановою Правління НБУ від 30 грудня 1999 року №634;

- Методиками проведення аналізу впливу регуляторного акта НБУ та Методикою відстеження результативності регуляторного акта НБУ\*\*, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України і НБУ від 14 квітня 2004 року №471. Нормативно-правові акти центрального банку України видаються у формі постанов Правління НБУ та затверджених ними інструкцій, положень, правил. Вони підлягають державній реєстрації в Міністерстві юстиції України та набирають чинності через десять днів після їхньої реєстрації, якщо в них самих не встановлено пізніший термін набуття юридичної сили.

Одним із основних аспектів банківського регулювання є зниження ризиків, пов'язаних з банківською діяльністю. Для досягнення цієї мети Національним банком України встановлені економічні нормативи, які є показниками для регулювання діяльності банків. Ці нормативи призначені для безвізового нагляду за окремими банками та банківською системою в цілому, щоб забезпечити ефективний моніторинг їхньої діяльності.

Щоб контролювати рівень ризиків, які можуть нести банки, Нацбанк України 28 серпня 2001 року прийняв Постанову №368. Ця Постанова затверджує Інструкцію, що визначає правила роботи банків в Україні. Ця Інструкція встановлює:

- нормативи капіталу: мінімального розміру регулятивного капіталу (Н1), достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2), достатності основного капіталу (Н3);

- нормативи ліквідності: миттєва ліквідність (Н4), поточна ліквідність (Н5), короткострокова ліквідність (Н6), коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) за всіма валютами (LCRBB) та в іноземній валюті (LCRIB);

- нормативи кредитного ризику: максимального розміру кредитного

ризик на одного контрагента (Н7), великих кредитних ризиків (Н8), максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9);

- нормативи інвестування: інвестування в цінні папери окремо за кожною установою (Н11), загальної суми інвестування (Н12). [8]

Ці нормативи інституціолізовані для забезпечення ефективного регулювання діяльності банків з метою мінімізації ризиків і забезпечення стабільності банківської системи в Україні.

### Висновки до розділу 1

У першому розділі кваліфікаційної роботи було ґрунтовно досліджено поняття прибутку банку, його сутність, значення, а також різноманітні аспекти, що впливають на фінансові результати банківської діяльності. Розуміння сутності та значення прибутку банку є ключовим для оцінки ефективності його діяльності. Використання сутнісного та розрахункового підходів при розрахунку прибутку дозволяє отримати комплексне уявлення про його формування. Підсумовуючи підходи щодо визначення поняття «фінансові результати банку», можна зазначити наступне трактування: «фінансові результати діяльності банківських установ – це кінцевий результат діяльності, що розраховується як різниця між доходами та витратами банку і уособлюється в підсумковому показнику - прибутку чи збитку». Фінансовий результат визначається порівнянням доходів та витрат за певний період, може бути позитивним (прибуток) або негативним (збиток), що безпосередньо має вплив на власний капітал банку, зменшуючи або збільшуючи його. Фінансовий результат, як узагальнюючий показник, може бути виражений у двох формах: абсолютний показник (прибуток або збиток) та відносний показник (рентабельність)

Класифікація банківських операцій показує, що комерційні банки здійснюють три основні групи операцій: пасивні, активні та надання послуг.

Пасивні операції формують ресурсну базу банку, активні забезпечують доходність, а надання послуг клієнтам сприяє зростанню клієнтської бази та підвищенню конкурентоспроможності.

Оцінка ефективності роботи банків здійснюється за допомогою балансових та динамічних показників. Балансові показники характеризують фінансовий стан на певну дату, тоді як динамічні показники оцінюють результати діяльності за певний період. Це дозволяє отримати повну картину фінансової стійкості та результативності банку.

На фінансовий результат банку впливає широкий спектр як внутрішніх, так і зовнішніх факторів. До внутрішніх факторів належать: ефективність менеджменту, якість кредитного портфеля, операційна ефективність, фінансова стійкість. Зовнішні фактори включають: економічну ситуацію, державну регуляцію, соціально-політичні фактори та технологічний розвиток.

Аналіз фінансових результатів дозволяє отримати об'єктивну інформацію для прийняття управлінських рішень, оцінити ризики, прогнозувати майбутні результати, контролювати бюджет та оцінювати ефективність роботи банку. Управління фінансовими результатами включає планування, аналіз, регулювання та контроль, що забезпечує досягнення стратегічних цілей банку.

У свою чергу, державне регулювання банківської діяльності спрямоване на забезпечення надійності та стабільності банківської системи, захист інтересів вкладників, створення конкурентного середовища та зниження ризиків. Національний банк України встановлює економічні нормативи для банків з метою досягнення цих цілей.

Для досягнення стійкого та прибуткового розвитку банкам необхідно постійно аналізувати та управляти своїми фінансовими результатами, адаптуючись до мінливих умов внутрішнього та зовнішнього середовища.

## РОЗДІЛ 2

### ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

#### 2.1. Аналіз структури та складу активів та пасивів АТ КБ «Приватбанк»

Зважаючи на значну роль банківської системи в економіці країни, аналіз і оцінка фінансового стану окремих банків є критично важливим для: виявлення сильних та слабких сторін банку, розробки ефективні стратегії розвитку, оптимізація діяльності та посилення конкурентоспроможності, покращення управління ресурсами та забезпечити стабільність та стійкість банківської установи.

Проаналізуємо фінансову діяльність на прикладі АТ КБ «Приватбанк», який був заснований 7 лютого 1992 року як один з перших приватних комерційних банків в Україні. На сьогоднішній день банк належить державі в особі Кабінету Міністрів України, що володіє 100% акцій статутного капіталу. Кабінет Міністрів України виконує функції управління корпоративними правами держави в банку та виступає його вищим органом. АТ КБ «Приватбанк» відзначається своїм лідерством на українському ринку банківських послуг, зокрема, володіє найбільшим українським капіталом серед інших банків. Основна стратегія цього банку полягає в активній цифровій трансформації, що включає перехід від традиційного обслуговування у банківських відділеннях до активного навчання клієнтів використанню дистанційних банківських сервісів.

Основним інформаційним джерелом аналізу є баланс комерційного банку. Баланс-це звіт у грошовому виразі, який розробляється на певну дату та містить в собі інформацію про паси, активи та власний капітал банку.

Аналіз динаміки та структури активів банку є важливим інструментом для оцінки фінансового стану банку. Активи - це ресурси, які банк використовує для отримання доходу. Їх аналіз дає уявлення про те, наскільки ефективно банк використовує свої кошти, а також про його загальну фінансову стійкість.

Аналіз динаміки складу та структури активів АТ КБ «Приватбанк» у 2020-2022 рр. наведено у табл. 2.1.

Таблиця 2.1 – Аналіз динаміки структури та складу активів АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 роки

| Показники                                | Роки, млн. грн |        |        | Структура, % |       |       | Темпи приросту показників, % |           |
|--|----------------|--------|--------|--------------|-------|-------|------------------------------|-----------|
|  | 2021           | 2022   | 2023   | 2021         | 2022  | 2023  | 2022/2021                    | 2023/2022 |
| Грошові кошти та їх еквіваленти          | 52835          | 94191  | 152282 | 13,17        | 17,42 | 22,39 | 78,27                        | 61,67     |
| Кредити та аванси банкам                 | 26234          | 103837 | 134237 | 6,54         | 19,21 | 19,74 | 295,81                       | 29,28     |
| Кредити та аванси клієнтам               | 68218          | 68084  | 92019  | 17,00        | 12,59 | 13,53 | -0,20                        | 35,16     |
| Інвестиції в цінні папери                | 222277         | 239752 | 271847 | 55,39        | 44,35 | 39,98 | 7,86                         | 13,39     |
| Поточні податкові активи                 | 9978           | 9079   | 4      | 2,49         | 1,68  | 0,00  | -9,01                        | -99,96    |
| Інвестиційна нерухомість                 | 1989           | 2155   | 2340   | 0,50         | 0,40  | 0,34  | 8,35                         | 8,58      |
| Основні засоби                           | 6074           | 5228   | 5127   | 1,51         | 0,97  | 0,75  | -13,93                       | -1,93     |
| Нематеріальні активи за винятком гудвілу | 1288           | 1389   | 1563   | 0,32         | 0,26  | 0,23  | 7,84                         | 12,53     |
| Відстрочені податкові активи             | -              | 1100   | 1952   | -            | 0,20  | 0,29  | -                            | 77,45     |
| Інвестиції в дочірні підприємства        | 30             | 30     | 30     | 0,01         | 0,01  | 0,00  | -                            | -         |
| Інші фінансові активи                    | 2644           | 6498   | 9493   | 0,66         | 1,20  | 1,40  | 145,76                       | 46,09     |
| Інші нефінансові активи                  | 9713           | 9189   | 9094   | 2,42         | 1,70  | 1,34  | -5,39                        | -1,03     |
| Непоточні активи або група вибуття       | 7              | 64     | 20     | 0,00         | 0,01  | 0,00  | 814,29                       | -68,75    |
| Загальна сума активів                    | 401296         | 540596 | 680008 | 100          | 100   | 100   | 34,71                        | 25,79     |

Протягом періоду з 2021 по 2022 роки активи банку зросли на 34,71% або 139300 млн.грн. Цей ріст супроводжувався суттєвим збільшенням деяких показників, таких як: грошові кошти та їх еквіваленти на 78,27%, кредити та

аванси банкам- 295,8%, інші фінансові активи -145,76%, непоточні активи- 814,29%. Серед ключових складових позитивного приросту слід також відзначити збільшення інвестиції в цінні папери на 7,86%, інвестиційної нерухомості-8,35%, нематеріальних активів за винятком гудвілу-7,84%. Зменшення простежується у таких показниках, як поточні податкові активи на 9,01%, основні засоби -13,93% та інші нефінансові активи на 5,39%.

У порівнянні з 2022, у 2023 році спостерігалось збільшення активів на 25,79% або ж на 139412 млн.грн. Цей ріст був обумовлений збільшенням грошових коштів та їх еквівалентів на 61,67%, кредитів та авансів банкам на 29,28%, кредитів та авансів клієнтам-35,16%, інвестицій в цінні папери-13,39%, інвестиційної нерухомості- 8,58%, нематеріальних активів- 12,53%, відстрочених податкових активів на 77,45% та інших фінансових активів на 46,09%. Деякі зміни також вплинули на активи, зокрема, через зменшення поточних податкових активів на 99,96% та непоточних активів- 68,75%.

Аналіз структури активів є незамінним інструментом для оцінки фінансового стану банку, профілю ризику та стратегічного напрямку. Розуміючи склад і характеристики активів банку, зацікавлені сторони, включаючи інвесторів, аналітиків і регуляторів, можуть приймати обґрунтовані рішення щодо стабільності, прибутковості та майбутніх перспектив банку.

З огляду на структуру активів, простуджуються певні зміни протягом аналізованого періоду. З кожним роком частка грошових коштів та їх еквівалентів поступово збільшувалась з 13,17% у 2021 році до 22,39%. Кредити та аванси банкам у 2021 році склали 6,54% та у наступних роках мали більшу частку 19,21% та 19,74% відповідно. Відсоток кредитів та авансів клієнтам у загальному обсязі активів зменшився на 4,41% у 2022 році порівняно з 2021 та становив 12,59%. Цей же показник незначно збільшився у 2022 році до 13,53%. Лівову частку в активах банку становлять інвестиції в цінні папери, які мали тенденцію до зменшення. У 2021 році частка цього показника становила 55,39%, а у 2022 та 2023 роках 44,35% та 39,98% відповідно. Збільшення грошових ресурсів у банку свідчить про більшу ліквідність, що підвищує його

здатність до мобілізації коштів. Розширення кредитування, відображене зростанням кредитів, може бути пов'язане з пошуком нових можливостей для інвестування, а саме видача кредитів та авансів банкам. Зменшення інвестицій у цінні папери може бути зумовлене переоцінкою ризиків на фондовому ринку або пошуком нових інвестиційних можливостей.

Проаналізуємо структуру активів АТ КБ «Приватбанк» у 2023 р., яка подана на рис. 2.1. У структурі активів банку питому вагу займають наступні складові: інвестиції в цінні папери - 40%, кредити та аванси банкам - 20%, грошові кошти та їх еквіваленти - 22%, а також кредити та аванси клієнтам - 14%.

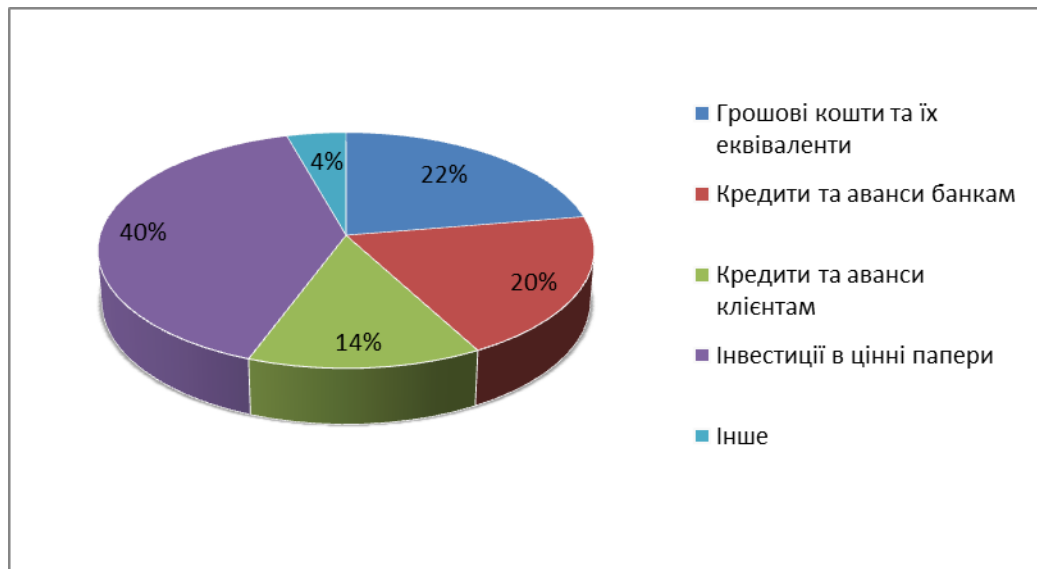


Рис. 2.1 – Структура активів АТ «Приватбанк» за 2023 рік

Проаналізувавши структуру активів АТ КБ «Приватбанк», можна сказати, що вона є задовільною. Банк зосереджений на стратегії збільшення власних фінансових ресурсів, зменшенні можливих ризиків, забезпеченні високого рівня ліквідності та поліпшенні структури кредитних ресурсів. Це свідчить про його наполегливість у досягненні фінансової стабільності та забезпеченні ефективного функціонування на ринку.

Розглянемо склад і структуру зобов'язань АТ КБ «Приватбанк» табл. 2.2. Найбільшу питому вагу у структурі зобов'язань АТ КБ «Приватбанк» складають кошти клієнтів. У 2021 та 2022 році ця частка склала 98% та 97%



відповідно, але у 2023 році вона зменшилася до 93%. У свою чергу у 2023 році відсоток поточних податкових зобов'язань у загальній структурі зобов'язань склав 4%. У той же час, частка забезпечень у 2023 році порівняно з попереднім зменшилася до 0,91%.

Таблиця 2.2 – Аналіз складу і структури зобов'язань АТ КБ «Приватбанк» у 2021-2023 роках

| Показники                      | Млн. грн |        |        | Структура, % |       |       | Темпи приросту показників, % |           |
|--------------------------------|----------|--------|--------|--------------|-------|-------|------------------------------|-----------|
|                                | 2021     | 2022   | 2023   | 2021         | 2022  | 2023  | 2022/2021                    | 2023/2022 |
| Кошти банків                   | 3        | -      | -      | 0,00         | -     | -     | -                            | -         |
| Кошти клієнтів                 | 325303   | 471970 | 555525 | 97,20        | 97,76 | 93,34 | 45,09                        | 17,70     |
| Інші залучені кошти            | -        | 128    | 2630   | -            | 0,03  | 0,44  |                              | 1954,69   |
| Поточні податкові зобов'язання | 159      | -      | 25790  | 0,05         | -     | 4,33  | -                            | -         |
| Інші фінансові зобов'язання    | 3770     | 2634   | 3038   | 1,13         | 0,55  | 0,51  | -30,13                       | 15,34     |
| Забезпечення                   | 3651     | 5804   | 5438   | 1,09         | 1,20  | 0,91  | 58,97                        | -6,31     |
| Інші нефінансові зобов'язання  | 1795     | 2271   | 2741   | 0,54         | 0,47  | 0,46  | 26,52                        | 20,70     |
| Усього зобов'язань             | 334681   | 482807 | 595162 | 100          | 100   | 100   | 44,26                        | 23,27     |

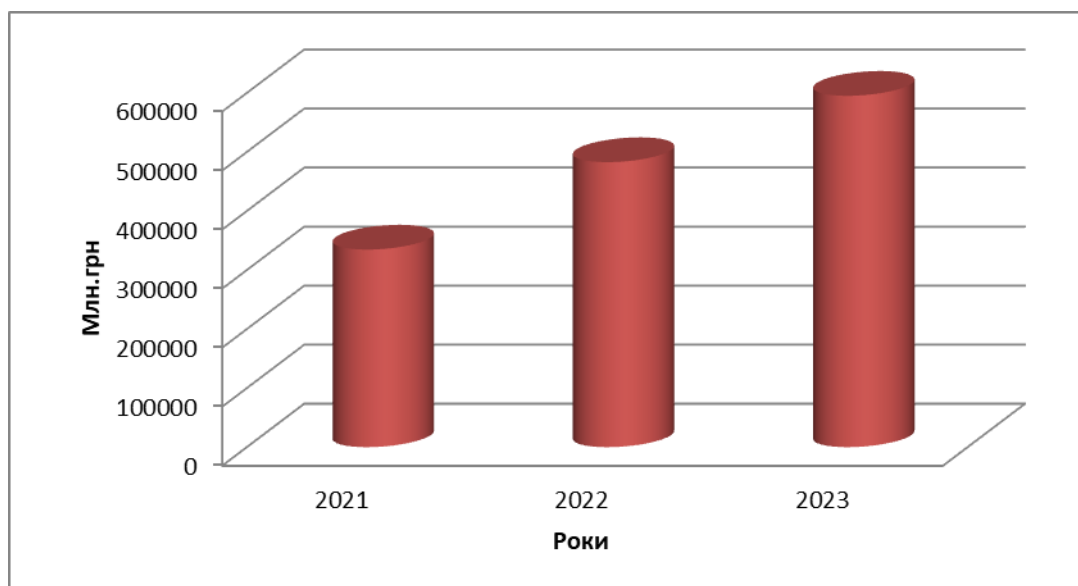


Рис. 2.2 – Динаміка зобов'язань АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр.

На рис. 2.2 представлена динаміка зобов'язань. Із зображення видно, що загальна сума зобов'язань поступово збільшувалася з 334681 млн. грн у 2021 році до 482807 млн. грн у 2022 році, що представляє зростання на 44,26%. А у 2023 році сукупні зобов'язання становили 595162 млн.грн, що більше на 23,27% відносно попереднього року. Цей ріст обумовлений переважно збільшенням обсягу коштів, залучених від клієнтів та збільшенням поточних податкових зобов'язань.

Результати аналізу динаміки власного капіталу АТ КБ "Приватбанк" за період з 2021 по 2023 роки відображені в табл. 2.3.

Таблиця 2.3 – Аналіз динаміки капіталу АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рік

| Показники                            | Роки. млн. грн |          |          | Абсолютне відхилення, (+,-) млн. грн |           | Темп приросту, % |           |
|--------------------------------------|----------------|----------|----------|--------------------------------------|-----------|------------------|-----------|
|                                      | 2021           | 2022     | 2023     | 2022/2021                            | 2023/2022 | 2022/2021        | 2023/2022 |
| Статутний капітал                    | 206060         | 26060    | 26060    | -                                    | -         | -                | -         |
| Емісійні дохід                       | 23             | 23       | 23       | -                                    | -         | -                | -         |
| Результат від операцій з акціонерами | 12174          | 12174    | 12174    | -                                    | -         | -                | -         |
| Інші резерви                         | (4091)         | (15168)  | (1741)   | 11077                                | -13427    | 270,77           | -88,52    |
| Резерви та інші фонди банку          | 9698           | 11449    | 12959    | 1751                                 | 1510      | 18,06            | 13,19     |
| Накопичений дефіцит                  | (157247)       | (156749) | (144629) | -498                                 | -12120    | -0,32            | -7,73     |
| Власний капітал                      | 66615          | 57789    | 84846    | -8826                                | 27057     | -13,25           | 46,82     |

При огляді табличних даних можна відмітити, що статутний капітал, емісійний дохід та результат від операцій з акціонерами залишилися незмінними. У 2022 році порівняно з попереднім періодом інші резерви зросли на 271%, резерви та інші фонди банку збільшилися на 18,06%. Власний капітал, у свою чергу у 2022 році, зменшився на 8826 мільйонів гривень або на 13%.

Динаміка власного капіталу АТ КБ "Приватбанк" за 2021-2023 роки зображена на рис. 2.3.

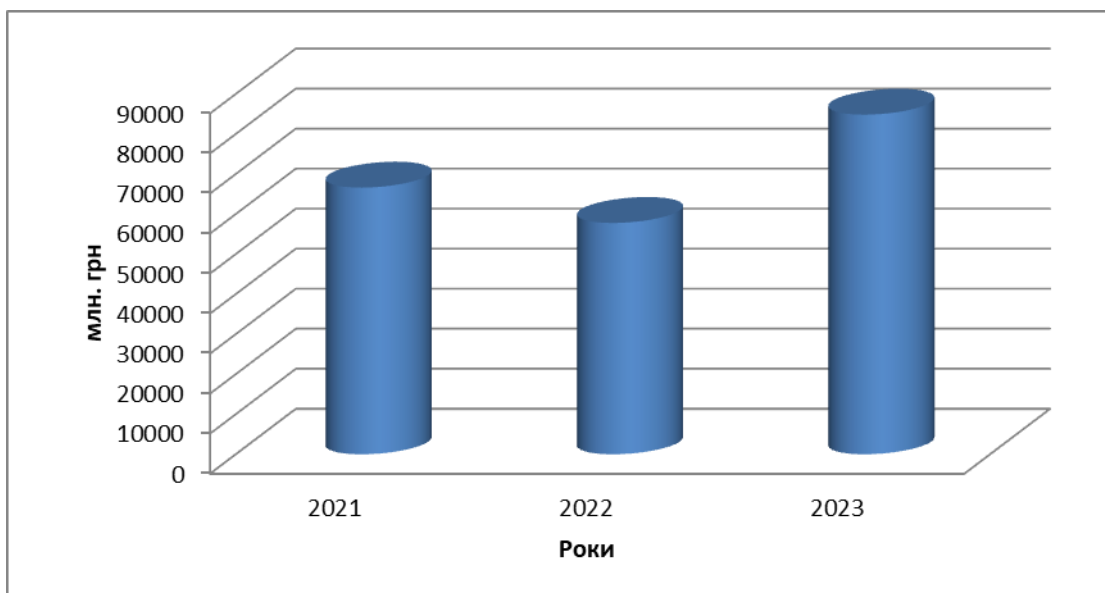


Рис. 2.3 – Динаміка власного капіталу АТ КБ «Приватбанк» за 2021 -2023 рр.

У 2023 році власний капітал збільшився на 27957 мільйонів гривень або на 46,82% відносно рівня 2022 року. На такий результат повипливало зменшення інших резервів на 88,52% або ж на 13427 млн.грн. Та зменшення накопиченого дефіциту на 7,73%. Зростання власного капіталу та зменшення накопиченого дефіциту може бути свідченням покращення фінансового стану банку.

2.2. Аналіз динаміки руху грошових коштів, структури коштів клієнтів та кредитного портфелю АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр.

Аналіз динаміки руху грошових коштів АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр. наведено у табл. 2.4. За аналізований період, було виявлено наступні тенденції:

У 2022 році спостерігається позитивний приріст у всіх показниках. Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності, показали значне зростання на 103,18%. Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній та фінансовій діяльності, зросли на 29% та 42% відповідно.

У 2023 році чисті грошові кошти від операційної діяльності збільшилися

на 16% порівняно з 2022 роком. Проте всі інші показники зазнали зменшення. Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній та фінансовій діяльності зменшилися на 15,67%, 21,68% відповідно.

Зростання операційних грошових потоків може свідчити про те, що банк генерував більше коштів від своєї основної діяльності.

Таблиця 2.4 – Аналіз динаміки руху грошових коштів АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рік

| Показники   | Млн. грн |         |         | Абсолютне відхилення, (+,-) млн. грн |           | Темп приросту, % |           |
|---|----------|---------|---------|--------------------------------------|-----------|------------------|-----------|
|   | 2021     | 2022    | 2023    | 2022/2021                            | 2023/2022 | 2022/2021        | 2023/2022 |
| Грошові потоки отримані від операційної діяльності, до зміни в операційних активах та зобов'язаннях | 36910    | 50039   | 69103   | 13129                                | 19064     | 35,57            | 38,10     |
| Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності  | 39169    | 79585   | 92121   | 40416                                | 12536     | 103,18           | 15,75     |
| Чисті грошові кошти, отримані/використані від інвестиційної діяльності                              | (14167)  | (18267) | (15405) | 4100                                 | -2862     | 28,94            | -15,67    |
| Чисті грошові кошти, використані у фінансовій діяльності  | (20178)  | (28566) | (22374) | 8388                                 | -6192     | 41,57            | -21,68    |

Розглянемо структуру коштів клієнтів в АТ КБ «Приватбанк», використовуючи табл. 2.5.

Як ми можемо побачити, найбільшу питому вагу займають кошти фізичних осіб, а саме поточні рахунки/рахунки до запитання та стокові депозити.

Також значну частку займають розрахункові рахунки юридичних осіб. Протягом аналізованого періоду частка даного показника у загальній структурі коштів клієнтів поступово збільшувалась з 43,41% у 2021 році до 57,68% у 2023.

Таблиця 2.5 – Структура коштів клієнтів АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр.

| Показники                              | Млн. грн |        |        | Питома вага, % |       |       | Темп приросту показника, % |           |
|--|----------|--------|--------|----------------|-------|-------|----------------------------|-----------|
|  | 2021     | 2022   | 2023   | 2021           | 2022  | 2023  | 2022/2021                  | 2023/2022 |
| Фізичні особи:                         |          |        |        |                |       |       |                            |           |
| - строкові депозити                    | 88128    | 88584  | 76075  | 27,09          | 18,77 | 13,69 | 0,52                       | -14,12    |
| - поточні рахунки/рахунки до запитання | 141222   | 251748 | 320437 | 43,41          | 53,34 | 57,68 | 78,26                      | 27,28     |
| Юридичні особи:                        |          |        |        |                |       |       |                            |           |
| -строкові депозити                     | 12487    | 14209  | 12677  | 3,84           | 3,01  | 2,28  | 13,79                      | -10,78    |
| -поточні рахунки/рахунки до запитання  | 83224    | 116822 | 145493 | 25,58          | 24,75 | 26,19 | 40                         | 24,54     |
| Державні організації                   |          |        |        |                |       |       |                            |           |
| -поточні/розрахункові рахунки          | 242      | 607    | 843    | 0,07           | 0,13  | 0,15  | 150,8                      | 38,88     |
| Всього коштів клієнтів                 | 325303   | 471970 | 555525 | 100            | 100   | 100   | 45,09                      | 17,70     |

Поточні рахунки юридичних осіб зросли до 116822 млн.грн, або на 40% у 2022 році та склали 25% від загальної структури коштів клієнтів. У свою чергу строкові депозити фізичних осіб мали незначне збільшення у 2022 році у порівнянні з попереднім на 0,52%, також відбувся позитивний приріст строкових депозитів юридичних осіб на 13,79%.

У 2023 у порівнянні з 2022 поточні рахунки юридичних осіб збільшилися на 25%. Але у 2023 році простежується скорочення частки строкових депозитів як фізичних, так і юридичних осіб на 14,12% (12509 млн.грн) та на 10,78% (1532 млн.грн.) відповідно.

Структуру коштів клієнтів «Приватбанк» 2023 р. подано на рис. 2.4. Можна побачити, що значну частку у банку займають рахунки до запитання фізичних та юридичних осіб, які займають 60% та 26% відповідно. А строкові депозити фізичних осіб складають 14% від загальної структури коштів клієнтів.

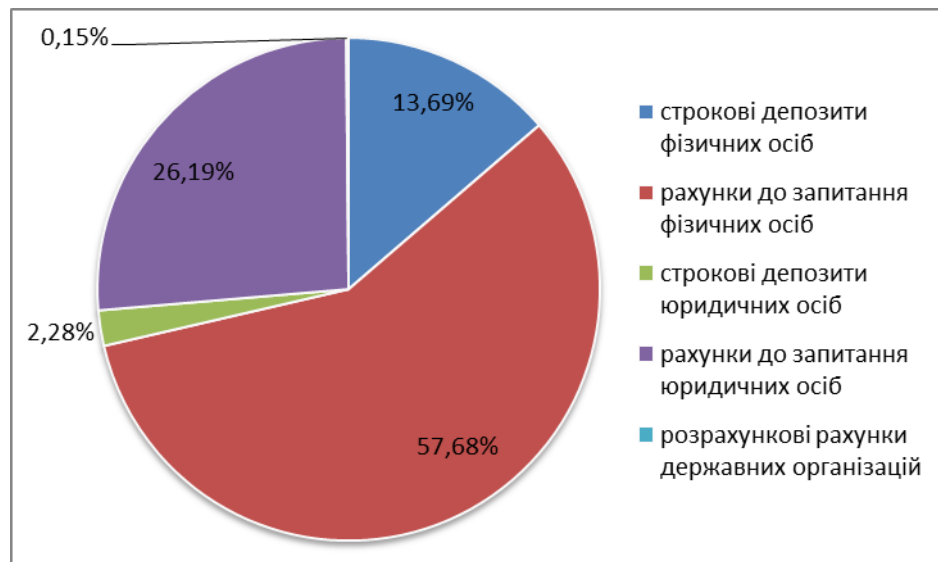


Рис. 2.4 – Структуру коштів клієнтів «Приватбанк» за 2023 рік

Структуру кредитного портфелю «Приватбанк» за 2021-2023 рр. подано в табл. 2.6. Основну частку сукупного обсягу кредитів та авансів клієнтів становлять кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, які управляються як окремий портфель, а також кредити фізичним особам.

У 2021 та 2022 роках частка кредитів та дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель, склала 67%. Обсяг цього показника у 2022 році зріс на 4418 млн. грн. порівняно з попереднім роком.

Відсоток кредитів фізичним особам у загальному обсязі скоротився з 25% у 2021 році до 22% у 2022 році, що відбулося через зменшення обсягу даного показника на 6624 млн. грн.

Серед напрямків кредитування юридичних осіб та підприємств малого і середнього бізнесу можна виділити основні галузі такі як рослинництво, роздрібну та оптову торгівлю. У 2022 році, порівняно з попереднім фінансовим роком, обсяг кредитів у сфері рослинництва зріс на 9337 млн. грн, а частка в загальному кредитному портфелі банку збільшилася з 2% до 5%.

У 2023 році частка кредитів та дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель у сукупному клієнтському портфелі банку зменшилася до 62%, незважаючи на приріст показника на 2111

млн.грн. У свою чергу кредити фізичним особам збільшилися на 15811 млн.грн порівняно з 2022 роком. А питома вага у структурі портфелю склала 26%. Також кредитування у фінансовий сектор збільшилось на 1458 млн.грн.

Таблиця 2.6 – Структура клієнтського кредитного портфелю АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр.

| Показники   | Млн. грн |        |        | Питома вага, % |      |      | Абсолютне відхилення, (+,-) млн. грн |           |
|---|----------|--------|--------|----------------|------|------|--------------------------------------|-----------|
|   | 2021     | 2022   | 2023   | 2021           | 2022 | 2023 | 2022/2021                            | 2023/2022 |
| Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель | 163513   | 167931 | 170042 | 67             | 67   | 62   | 4 418                                | 2 111     |
| Кредити фізичним особам   | 61 727   | 55 103 | 70914  | 25             | 22   | 26   | -6 624                               | 15811     |
| Кредити юридичним особам та підприємствам малого та середнього бізнесу:                           |          |        |        |                |      |      |                                      |           |
| Рослинництво  | 2 988    | 12 325 | 12 194 | 2              | 5    | 5    | 9 337                                | -131      |
| Роздрібна торгівля  | 2 889    | 3 578  | 4077   | 2              | 2    | 2    | 689                                  | 499       |
| Оптова торгівля   | 2 377    | 2 868  | 3948   | 2              | 2    | 2    | 491                                  | 1 080     |
| Інфраструктура  | 1 104    | 1 206  | 1856   | 1              | 1    | 1    | 102                                  | 650       |
| Товари народного споживання   | 800      | 1 033  | 1424   | -              | 1    | 1    | 233                                  | 391       |
| Фінансовий сектор   | -        | 4      | 1462   | -              | -    | 1    | 4                                    | 1 458     |
| Інше  | 497      | 110    | 142    | -              | -    | -    | -387                                 | 32        |
| Всього кредитів та авансів клієнтам, загальна сума  | 242568   | 250496 | 274917 | 100            | 100  | 100  | 7 928                                | 24421     |

Загальний обсяг кредитів та авансів клієнтам збільшувався протягом аналізованого періоду: у 2022 році він зріс на 7 928 млн грн, а у 2023 році – на 24 421 млн грн порівняно з попереднім роком.

Структура кредитного портфелю АТ КБ «ПриватБанк» подана на рис. 2.5.

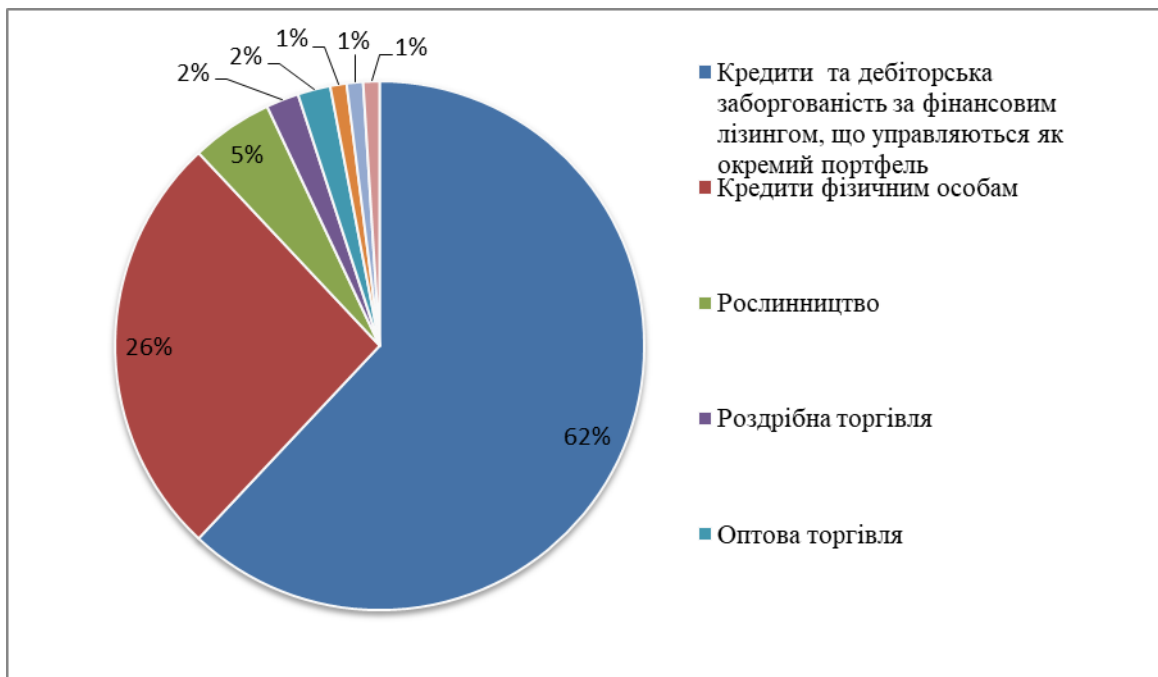


Рис. 2.5 – Структура кредитного портфелю АТ «Приватбанк» за 2023 рік

2.3. Аналіз достатності регулятивного капіталу (Н2) та основного капіталу (Н3) «Приватбанк» за 2021-2023 рр.

Регулятивний капітал - це один з найважливіших показників фінансової стійкості та надійності банку. Це так звана "подушка безпеки", яка використовується для покриття можливих збитків та захисту вкладників банку.

Згідно з інструкцією «Про порядок регулювання діяльності банків в Україні» регуляторний капітал складається з двох частин: основного капіталу або капіталу 1-го рівня (постійні кошти банку) і додаткового капіталу 2-го рівня (більш мінливі кошти). Загальна сума додаткового капіталу не може перевищувати 100% основного капіталу. Банк з більшим регулятивним капіталом вважається більш стійким і менш ризикованим, що може допомогти залучити більше коштів від вкладників та кредиторів.

У табл. 2.7 подано аналіз динаміки Н2 та Н3 АТ КБ «Приватбанк» за аналізований період.

Станом на 1 січня 2022 року Національний банк України (НБУ) встановив мінімальний розмір регулятивного капіталу (Н1) для діючих комерційних на



рівні не менше 200 млн.грн.

Протягом 2021-2023 років регулятивний капітал АТ КБ «Приватбанк» демонстрував стійке зростання.

Таблиця 2.7 – Аналіз динаміки Н2 та Н3 АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр.

| Показники   | Млн. грн  |           |           | Абсолютне відхилення, (+,-) млн. грн, % |           |
|---|-----------|-----------|-----------|---|-----------|
|   | 1.01.2021 | 1.01.2022 | 1.01.2023 | 2021/2020                               | 2022/2021 |
| Всього регуляторний капітал   | 35257     | 40843     | 54523     | 5586                                    | 13680     |
| Капітал 1 рівня   | 17644     | 20437     | 27276     | 2793                                    | 6839      |
| Капітал 2 рівня (не може перевищувати 100% від капіталу 1-го рівня) | 17644     | 20437     | 27276     | 2793                                    | 6839      |
| Активи зважені з врахуванням ризику                                 | 93201     | 146289    | 137521    | 53088                                   | -8768     |
| Коефіцієнт достатності Регулятивного капіталу (Н2)                  | 28,09%    | 18,33%    | 23,78%    | -9,76%                                  | 5,45%     |
| Коефіцієнт достатності основного капіталу (Н3)                      | 14,06%    | 9,17%     | 11,9%     | -4,89%                                  | 2,73%     |

За даними табл. 2.7, на початку 2021 року він становив 35 257 мільйонів гривень. Станом на 1 січня 2022 року цей показник збільшився до 40 843 мільйонів гривень, а у січні 2023 року сягнув 54 524 мільйонів гривень.

Нормативи капіталу виступають важливим індикатором міцності фінансового стану та його надійності і включають норматив адекватності регулятивного капіталу (Н2) та достатність (адекватність) основного капіталу (Н3).

Динаміка коефіцієнту достатності основного капіталу Н2 АТ КБ "Приватбанк" за 2021-2023рр. зображена на рис. 2.6.

Норматив адекватності регулятивного капіталу (Н2) визначає здатність банку розраховуватися за своїми зобов'язаннями, не ставлячи під загрозу свою платоспроможність. Цей показник розраховується як співвідношення між розміром регулятивного капіталу і сумою активів та позабалансових зобов'язань, зважені на відповідні коефіцієнти кредитного ризику, та сумою

вимог для покриття всіх інших ризиків. Значення Н2 вище за 10% свідчить про те, що банк має достатньо капіталу, щоб покрити потенційні збитки та захистити своїх вкладників.

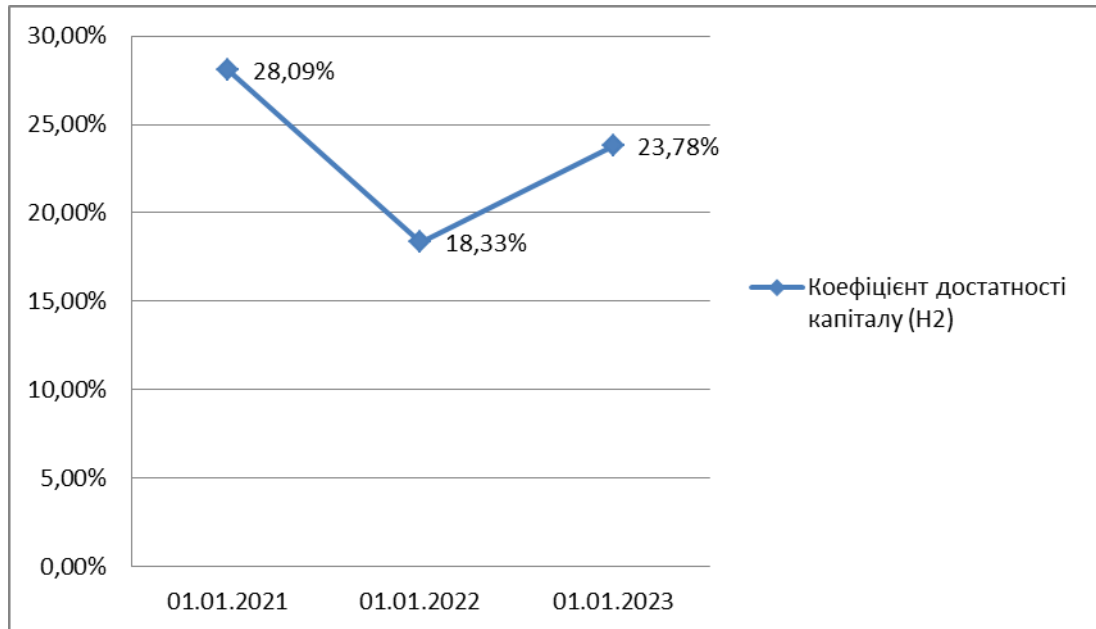


Рис. 2.6 – Динаміка коефіцієнту достатності регулятивного капіталу Н2 АТ КБ "Приватбанк" за 2021-2023 рр.

У 2021 році норматив адекватності регулятивного капіталу склав 28,09%. Однак у 2022 році коефіцієнт Н2 знизився до 18,33%. Головним чинником, який спричинив цей результат, було непропорційне збільшення активів, зважених за ризиком, на 57% порівняно з попереднім роком, при зростанні регуляторного капіталу лише на 15%. У 2023 році коефіцієнт достатності регулятивного капіталу зріс до 23,78%, за рахунок збільшення регулятивного капіталу та зменшення активів зважених за ризиком.

Динаміка коефіцієнту достатності основного капіталу Н3 АТ КБ "Приватбанк" за 2021-2023 рр. зображена на рис. 2.7.

Норматив адекватності основного капіталу (Н3) фокусується на "ядрі" капіталу банку, показуючи, яка частка активів покривається найстійкішим його компонентом. Н3 розраховується як співвідношення основного капіталу до суми активів та позабалансових зобов'язань, зважені на відповідні коефіцієнти кредитного ризику. НБУ також встановлює мінімальне значення Н3, яке наразі

становить 7%.

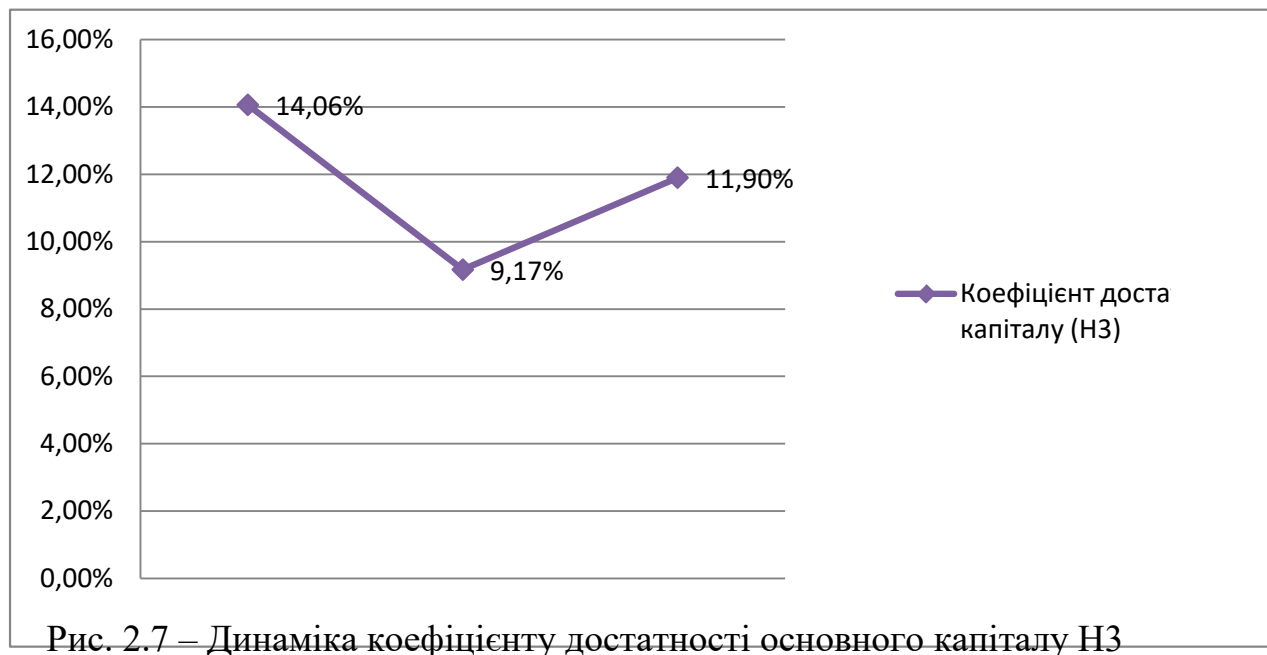


Рис. 2.7 – Динаміка коефіцієнту достатності основного капіталу НЗ

АТ КБ "Приватбанк" за 2021-2023рр.

У січні 2021 року коефіцієнт НЗ становив 14,08%. Але у 2022 році він зменшився до 9,17%, бо темпи росту основного капіталу були нижчі за темпи росту активів зважених з урахуванням ризику. На початку 2023 року коефіцієнт достатності основного капіталу зріс до 11,9%.

В цілому, можна сказати про те, що при управлінні своїм капіталом АТ КБ "Приватбанк" дотримується встановленого рівня капіталу, який визначений Базельською угодою про капітал і затвердженими нормами.

#### 2.4. Аналіз фінансових результатів АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр.

Проаналізуємо більш детально фінансові результати АТ КБ «Приватбанк» за аналізований період, використовуючи табл. 2.8.

На рис. 2.8 зображена динаміка прибутків банку за 2022-2023 рр. Можна зробити висновок, що протягом аналізованого періоду банк мав прибуток. У 2022 році порівняно з попереднім роком прибуток зменшився на 13,84%, або на 4852 млн. грн. і в кінцевому підсумку становив 30198 млн.грн.

Таблиця 2.8 – Аналіз фінансових результатів АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр.

| Показники   | Млн. грн |         |         | Абсолютне відхилення, (+,-) тис. грн |           | Темп приросту, % |           |
|---|----------|---------|---------|--------------------------------------|-----------|------------------|-----------|
|   | 2021     | 2022    | 2023    | 2022/2021                            | 2023/2022 | 2022/2021        | 2023/2022 |
| Чистий процентний дохід   | 29317    | 39918   | 59622   | 10 601                               | 19 704    | 36,16            | 49,36     |
| Процентні доходи  | 35853    | 43 686  | 66238   | 7 833                                | 22 552    | 21,85            | 51,62     |
| Процентні витрати   | (6537)   | (3768)  | (6616)  | -2 769                               | 2 848     | -42,36           | 75,58     |
| Комісійні доходи  | 35057    | 32945   | 41589   | -2 112                               | 8 644     | -6,02            | 26,24     |
| Комісійні витрати   | (11839)  | (12505) | (17150) | 666                                  | 4 645     | 5,63             | 37,15     |
| Витрати на виплати працівникам  | (8904)   | (10096) | (10552) | 1 192                                | 456       | 13,39            | 4,52      |
| Інші адміністративні та операційні витрати  | (21569)  | (10473) | (10946) | -11 096                              | 473       | -51,44           | 4,52      |
| Амортизаційні витрати   | (2183)   | (1970)  | (2175)  | -213                                 | 205       | -9,76            | 10,41     |
| Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова | (164)    | (1)     | (1)     | -163                                 | 0         | -99,39           | 0,00      |
| Інші доходи   | 1286     | 2815    | 2173    | 1 529                                | -642      | 118,90           | -22,81    |
| Всього доходів  | 72196    | 79 446  | 110000  | 7 250                                | 30 554    | 10,04            | 38,46     |
| Всього витрат   | (51196)  | (38813) | (47440) | -12 383                              | 8 627     | -24,19           | 22,23     |
| Прибуток (Збиток) до оподаткування  | 35067    | 34672   | 72766   | -395                                 | 38094     | -1,13%           | 109,87    |
| Витрати на податок на прибуток  | (17)     | (4474)  | (35001) | 4 457                                | 30527     | 26217,65         | 682,32    |
| Прибуток (Збиток)   | 35050    | 30198   | 37765   | -4852                                | 7567      | -13,84           | 25,06     |

У 2023 році у порівнянні з 2022 прибуток банку становив 37765 млн.грн., що свідчить про підвищення його прибутковості на 25%.

Розглянемо доходи та витрати банку за 2021-2023 рр., які зображені на рис. 2.9. Серед яких найбільш значимими є: процентні доходи та витрати, комісійні доходи та витрати.

У 2021 році доходи банку становили 72196 млн.грн, а витрати -51196 млн. грн. У 2022 році, у порівнянні з попереднім фінансовим роком, доходи збільшилися на 10% або 7250 млн грн, у той же самий час витрати зменшилися більшими темпами, а саме на 24,19% або 12383 млн.грн.

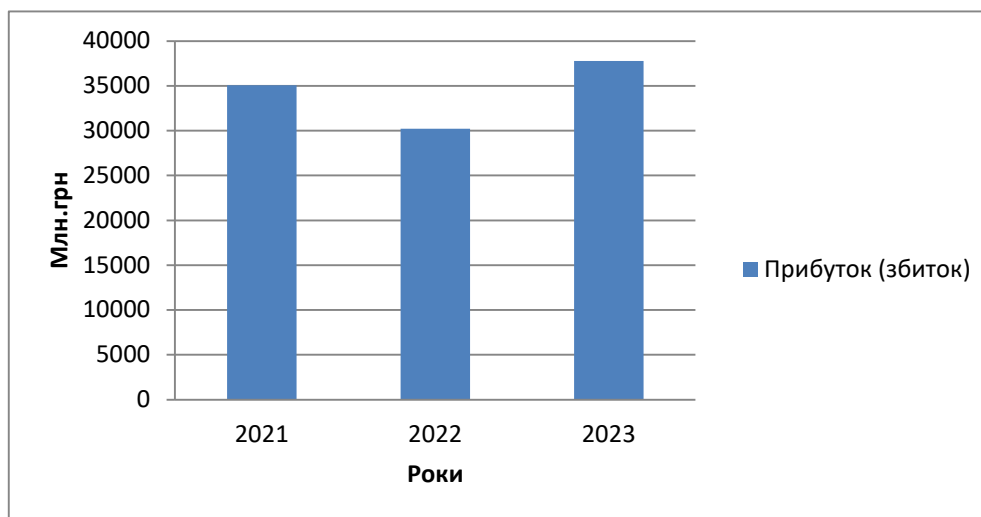


Рис. 2.8 – Динаміка прибутку (збитку) АТ КБ «Приватбанк» за 2021- 2023 рр.

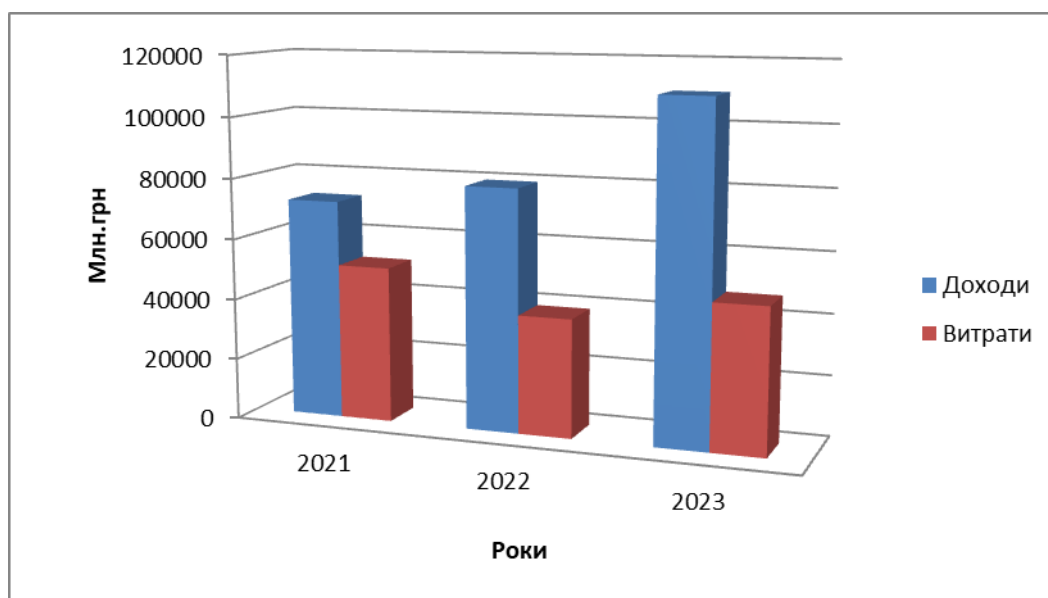


Рис. 2.9 – Динаміка доходів та витрат АТ КБ «Приватбанк» за 2021 - 2023 рр.

У 2023 році у доходах спостерігалось збільшення на 38,48% або на 30554 млн грн., але в той же самий час витрати збільшились на 8627 млн.грн або на 22,23%.

Проаналізуємо динаміку процентних доходів та витрат АТ КБ «Приватбанк» за 2021 - 2023 роки, яка позначена на рис. 2.10. Аналіз динаміки процентних доходів та витрат АТ КБ «Приватбанк» за період 2021 - 2023 років свідчить про значне покращення фінансових показників банку. Протягом цього

часу процентні доходи банку стабільно зростали. Зокрема, у 2022 році вони збільшилися на 21,85% (7833 млн грн) порівняно з 2021 роком. Водночас процентні витрати зменшилися на 42,36% (2769 млн грн). У 2023 році процентні доходи досягли 66238 млн грн, що на 22552 млн грн (51,62%) більше, ніж у 2022 році. Проте, варто зазначити, що у 2023 році процентні витрати також зросли на 76%.

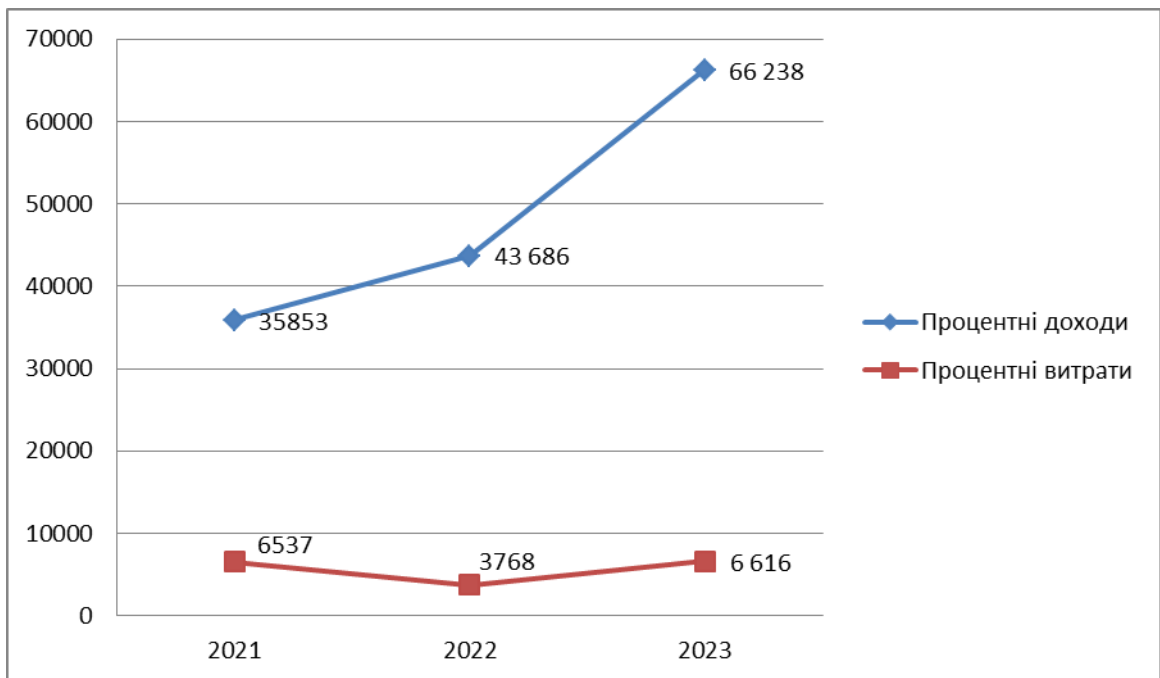


Рис. 2.10 – Динаміка процентних доходів та витрат АТ КБ «Приватбанк» за 2021 - 2023 рр.

Отже, загальне зростання процентних доходів при меншому зростанні процентних витрат свідчить про ефективне управління активами та пасивами банку, що сприяє покращенню чистої процентної маржі. Це вказує на стабільність і потенціал подальшого зростання «Приватбанку».

Тенденцію комісійних доходів та витрат АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр. подано на рис. 2.11. У 2021 році комісійні доходи склали 35057 млн.грн, а вже в наступному році цей показник зменшився на 6% або на 2112 млн.грн. Витрати, в свою чергу, у 2022 у порівнянні з 2021 роком збільшилися на 5,63%. У 2023 році у порівнянні з попереднім роком комісійні доходи зросли на 26,24% та склали 41589 млн.грн. Темпи приросту комісійних витрат

становили 37,15% або ж 4645 млн.грн.

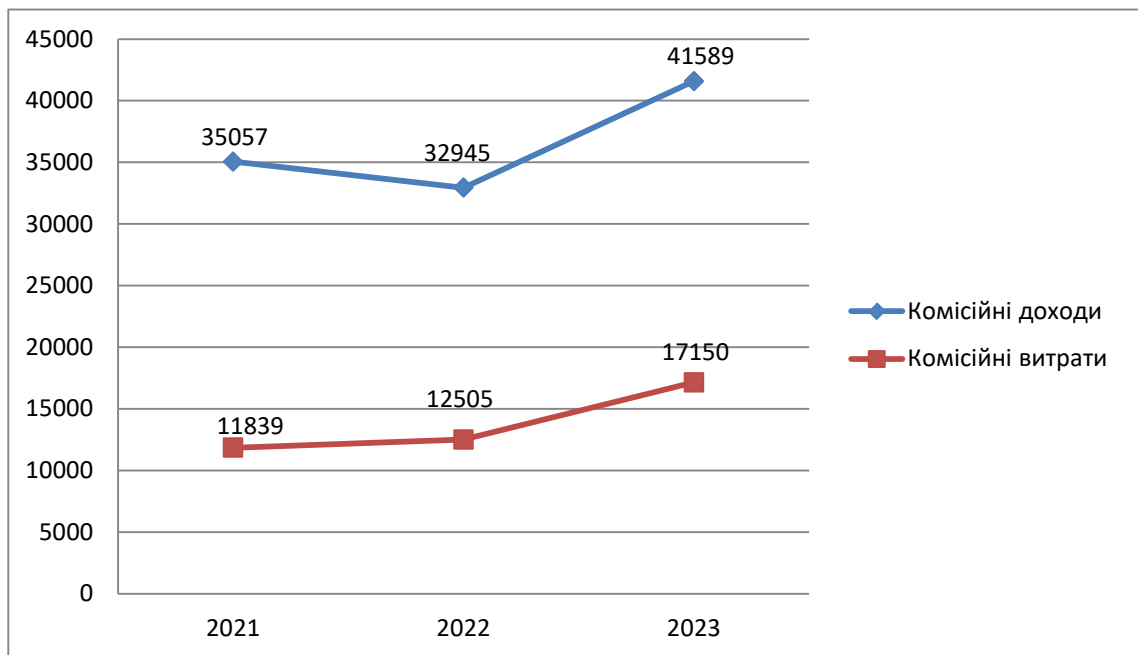


Рис. 2.11 – Динаміка комісійних доходів та витрат АТ КБ «Приватбанк» за 2021 - 2023 рр.

Також, можна зазначити, що процентні доходи зростали більшими темпами, ніж комісійні. Протягом аналізованого періоду процентні доходи демонстрували значний приріст: у 2022 році вони збільшилися на 22% (7833 млн грн), а у 2023 році — на 52% (22552 млн грн). У свою чергу, комісійні доходи у 2022 році зменшилися на 6% (2112 млн грн) порівняно з 2021 роком, але у 2023 році зросли на 26% (8644 млн грн).

Таким чином, швидке зростання процентних доходів порівняно з комісійними свідчить про акцент банку на кредитній діяльності та ефективне управління активами. Це позитивно відображається на загальному фінансовому стані банку, проте вимагає постійного контролю за витратами для збереження фінансової стабільності.

Одним із ключових завдань, що стоїть перед банком у процесі його функціонування, є досягнення високого рівня прибутковості, що також відомий як рентабельність. Стабільні та високі показники прибутковості забезпечують фінансову стійкість банківської установи. У таблиці 2.9 наведено дані щодо

показників рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» за період з 2021 по 2023 роки.

Чиста процентна маржа (ЧПМ) є одним з ключових показників рентабельності, який відображає ефективність його роботи з процентними доходами та витратами. ЧПМ розраховується як співвідношення чистого процентного доходу (різниця між процентними доходами та процентними витратами) до загальної величини активів. Цей показник відображає здатність комерційного банку створювати чистий процентний дохід за рахунок використання підпроцентних або загальних активів. У табл.2.9 представлено аналіз основних показників рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» за 2021-2023 роки.

Таблиця 2.9 – Аналіз основних показників рентабельності АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рік

| Рік  | Показники     |       |        |        |
|------|---------------|-------|--------|--------|
|      | ПМ<br>млн.грн | ЧПМ,% | ROA, % | ROE, % |
| 2021 | 29317         | 7,3   | 8,7    | 53     |
| 2022 | 39918         | 7,4   | 5,6    | 52     |
| 2023 | 59622         | 8,8   | 5,6    | 45     |

На рис. 2.12 графічно зображена чиста процентна маржа АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр.

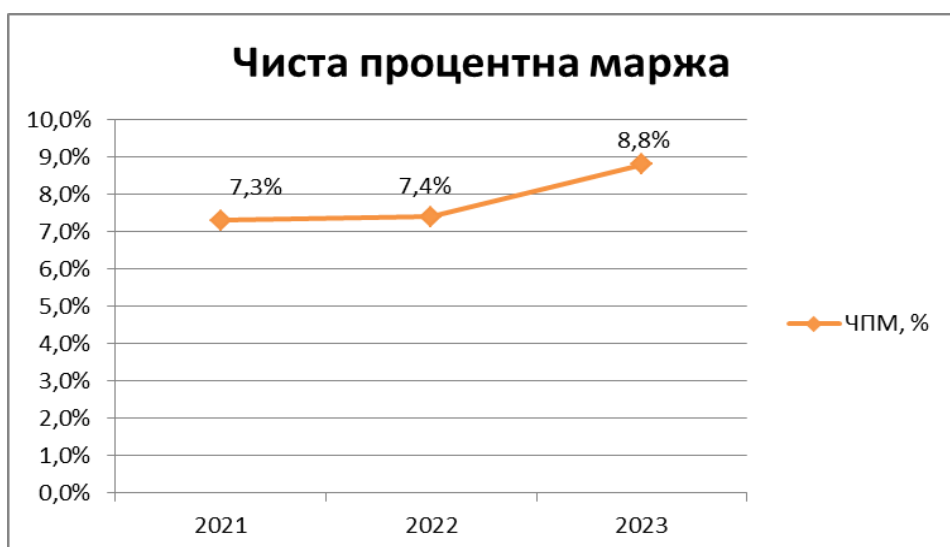


Рис. 2.12 – Чиста процентна маржа АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр.



У 2021 році ЧПМ становила 5,6% та поступово збільшувалася з кожним роком. Так у 2022 цей показник склав 5,7%, а вже у 2023 році – 8,8%. Таке збільшення у 2023 році було спричинено збільшенням чистого процентного доходу на 49% порівняно з попереднім, та приростом загальної суми активів на 26%. Збільшення чистої процентної маржі банку може свідчити про те, що банк ефективно генерує прибутки від процентних доходів. Це означає, що він отримує більше процентного доходу від своїх активів, ніж платить за залучені кошти.

ROA (return on assets) - фінансовий показник, який вимірює ефективність використання банком своїх активів для генерування прибутку. Рентабельність активів розраховується як співвідношення чистого прибутку банку до середньої величини активів за звітний період. Цей показник показує, скільки чистого прибутку банк отримає на кожну гривню активів.

На рис. 2.13 зображено зміну загальних активів та показника рентабельності активів (ROA). Можна простежити що, у 2021 році цей показник становив 8,67%, але у 2022 році зменшився та склав 5,6%, а у 2023 році рентабельність активів не змінилася та залишилася на рівні 5,6%. Водночас активи банку протягом трьох років демонстрували зростання. Тобто, рівень віддачі на одиницю вкладених коштів у активні операції у 202 та 2023 році у порівнянні з 2021 зменшився на 3,1%.

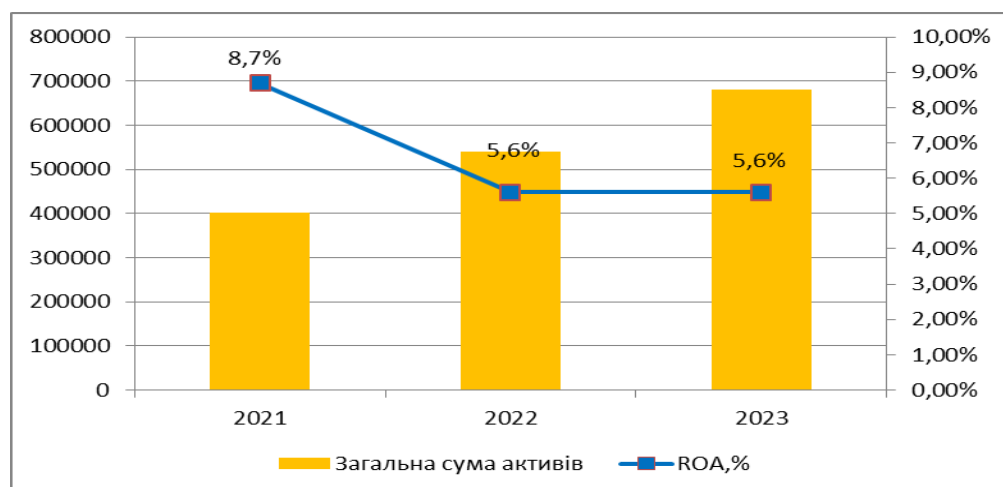


Рис. 2.13 – ROA та загальна сума активів АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр.

Рентабельність капіталу (ROE) вимірює ефективність використання банком власного капіталу задля генерування прибутку. Він розраховується як співвідношення чистого прибутку до середньої величини власного капіталу банку за звітний період. Рентабельність капіталу показує скільки чистого прибутку банк отримує на кожен одиницю вкладеного капіталу.

На рис. 2.14 представлено динаміку власного капіталу та показника рентабельності капіталу (ROE) АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр.

У 2021 році рентабельність капіталу становила 53%, у 2022 році вона зменшилася до 52%. Однак у 2023 році цей показник зменшився порівняно з попереднім роком і склав 45%.

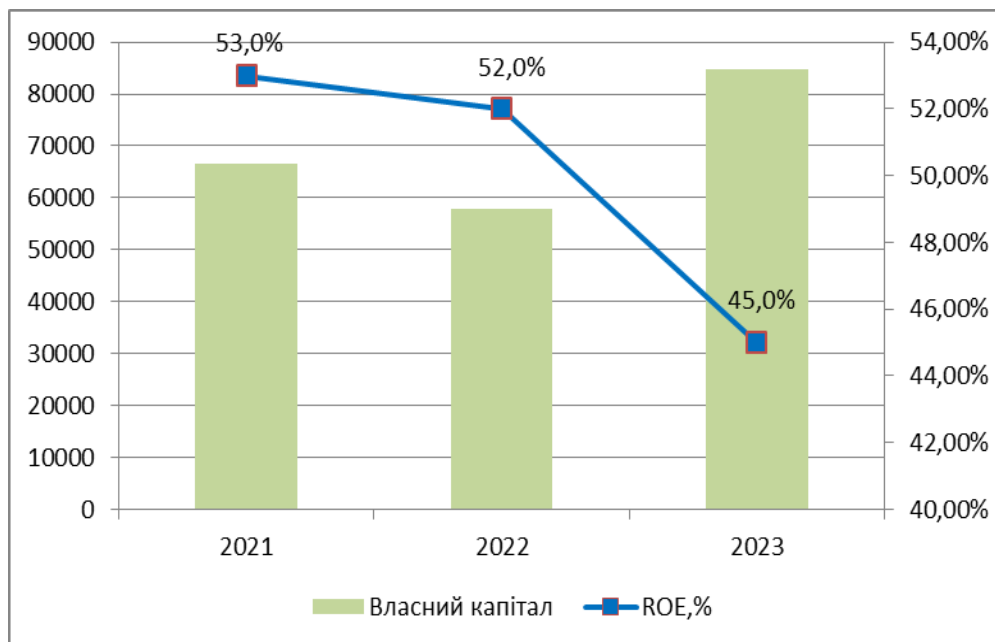


Рис. 2.14 – ROE та власний капітал АТ КБ «Приватбанк» за 2021-2023 рр.

Хоча банк продемонстрував ріст прибутку у 2023 році, його рентабельність капіталу зазнала падіння до 45%. Це зумовлено більш динамічним зростанням власного капіталу (на 47%) порівняно з прибутком (25%).

## Висновки до розділу 2

Результати дослідження загальних напрямів діяльності та фінансових показників АТ КБ «ПриватБанк» свідчать про активну роботу банку щодо покращення фінансових показників та збільшення вартості активів. Зобов'язання банку протягом досліджуваного періоду зростали. Зокрема, загальна сума зобов'язань збільшилася на 78,21%, що зумовлено переважно збільшенням обсягу коштів, залучених від клієнтів, та зростанням поточних податкових зобов'язань. Власний капітал банку у 2023 році суттєво зріс, що свідчить про покращення фінансового стану. Збільшення на 46,82% порівняно з 2022 роком стало можливим завдяки зменшенню інших резервів та накопиченого дефіциту.

Протягом 2021-2023 років спостерігалось значне зростання обсягу кредитів та авансів клієнтам, що вказує на активізацію кредитної діяльності банку. У 2023 році частка кредитів та дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель у сукупному клієнтському портфелі банку, зменшилася до 62%. У той же час кредити фізичним особам збільшилися на 15811 млн. грн порівняно з 2022 роком, а їх питома вага у структурі портфелю склала 26%. Крім того, кредитування у фінансовий сектор зросло на 1458 млн. грн. Це свідчить про перерозподіл активів банку на користь роздрібного кредитування та фінансового сектору, що може бути результатом змін у стратегії банку або адаптацією до ринкових умов.

Аналіз адекватності регулятивного капіталу (Н2) показує, що у 2022 році спостерігалось зниження Н2 до 18,45% внаслідок значного зростання активів, зважених за ризиком, що перевищило темпи зростання капіталу. Проте, у 2023 році відбулося покращення, і Н2 зросло до 23,78% (при нормі - 10%). Це свідчить про підвищення фінансової стійкості банку та його здатності ефективно управляти ризиками. Збільшення регулятивного капіталу та зменшення активів, зважених за ризиком, сприяли цьому позитивному результату.

У свою чергу, норматив адекватності основного капіталу (НЗ) показує, що у 2022 році НЗ становив 9,17% (мінімальне значення - 7%). Проте на початку 2023 року НЗ підвищився до 11,9%, що свідчить про покращення управління капіталом і підвищення рівня фінансової стабільності банку.

У 2023 році банк продемонстрував значне зростання прибутку, порівняно з 2022 роком, на 25%, за рахунок збільшенню чистого процентного доходу на 49 % та комісійних доходів на 26%.

У 2021 році Чиста процентна маржа (ЧПМ) банку становила 5,6% і зростала з кожним наступним роком і вже у 2023 році становила 8,8%. Зростання чистої процентної маржі свідчить про те, що банк ефективно генерує прибутки від процентних доходів. Це означає, що банк отримує більше процентного доходу від своїх активів, ніж витрачає на виплату відсотків за залучені кошти. Такий розвиток подій свідчить про позитивні тенденції у фінансовій діяльності банку та його здатність до ефективного управління фінансовими ресурсами.

Рентабельність активів (ROA) банку відображає віддачу на одиницю вкладених коштів у активні операції. У 2021 році цей показник склав 8,67%, проте в 2022 році він зменшився і становив 5,6%. У 2023 році рентабельність активів залишилася на рівні 5,6%. При цьому активи банку впродовж трьох років демонстрували зростання. Таким чином, можна зробити висновок, що рівень віддачі на одиницю вкладених коштів у активні операції зменшився на 3,1% у порівнянні з 2021 роком.

Проте, рентабельність капіталу (ROE) знизилася з 52% у 2022 році до 45% у 2023 році через більш динамічне зростання капіталу порівняно з прибутком. Можна також відзначити, що рентабельність капіталу банку (ROE) знижувалася протягом аналізованого періоду з 53% в 2021 році до 45% в 2023 році, що було зумовлено більш динамічним зростанням власного капіталу порівняно з прибутком.

Загалом, АТ КБ "Приватбанк" демонструє стійке зростання та прибутковість у 2023 році, незважаючи на складні макроекономічні умови.

Ефективне управління активами та пасивами, а також зростання чистого процентного доходу сприяли покращенню фінансових показників банку. Проте, зниження рентабельності капіталу у 2023 році може бути частково пояснено динамічним зростанням капіталу банку. Важливо й надалі стежити за показниками рентабельності банку протягом 2024 року для забезпечення його фінансової стабільності та ефективності.

## РОЗДІЛ 3

### ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

#### 3.1. Аналіз впливу основних джерел доходів на обсяг чистого прибутку АТ КБ «ПриватБанк»

Прибутковість банку виступає як один із ключових показників його ефективності та фінансової стійкості. Вона відображає загальний стан банківської установи та її здатність генерувати прибуток. Ґрунтовний аналіз факторів, які впливають на прибутковість банку, дає змогу визначити основні драйвери, зміни яких матимуть суттєвий вплив на кінцевий фінансовий результат. Це, в свою чергу, сприяє розробці дієвих стратегій для нарощування доходів та оптимізації витрат, що зрештою позитивно позначиться на чистому прибутку банку.

Дослідження факторів, які впливають на прибутковість банку, є важливим завданням для оцінки його фінансової стійкості та розробки ефективних стратегій розвитку. Тому пропонується провести кореляційно-регресійний аналіз на прикладі АТ КБ "ПриватБанк" за період з 2019 по 2023 роки з метою визначення ступеня впливу ключових компонентів доходу на його чистий прибуток. Для визначення впливу різних компонентів на чистий прибуток банку було враховано декілька факторів, зокрема: кредити та аванси клієнтам, кредити та аванси іншим банкам, інвестиційні цінні папери та комісійні надходження.

Для опису комплексної взаємодії зазначених чинників впливу ( $X_1, X_2, \dots, X_P$ ) з чистим прибутком ( $Y$ ) використаємо модель лінійної багатофакторної регресії. Ця модель дозволяє оцінити, як кожен із факторів впливає на чистий прибуток, враховуючи взаємозв'язок між ними.

Математично, модель лінійної багатофакторної регресії можна записати наступним чином:

$$Y = a_0 + b_1 \times X_1 + b_2 \times X_2 + b_3 \times X_3 + b_4 \times X_4 \quad (3.1)$$

де Y- розмір чистого прибутку;

X1 - кредити на аванси клієнтам;

X2 - кредити на аванси банкам;

X3 - інвестиційні цінні папери;

X4 - комісійні надходження.

У табл. 3.1 представлено масив даних, який використовується для проведення кореляційно-регресійного аналізу з метою визначення впливу різних факторів на обсяг чистого прибутку банку.

Таблиця 3.1 – Масив даних для здійснення кореляційно-регресійного аналізу АТ КБ «ПриватБанк», млн грн

| Рік  | Чистий прибуток, Y | Кредити та аванси клієнтам, X <sub>1</sub> | Кредити та аванси банкам, X <sub>2</sub> | Інвестиції в цінні папери, X <sub>3</sub> | Комісійні надходження, X <sub>4</sub> |
|------|--------------------|--|--|---|---------------------------------------|
| 2019 | 32609              | 296043                                     | 32609                                    | 84680                                     | 24575                                 |
| 2020 | 24302              | 232772                                     | 24302                                    | 100750                                    | 27649                                 |
| 2021 | 35050              | 242568                                     | 26243                                    | 222277                                    | 35057                                 |
| 2022 | 30198              | 250496                                     | 103837                                   | 239752                                    | 32945                                 |
| 2023 | 37765              | 274917                                     | 134237                                   | 271847                                    | 41589                                 |

Для кращого розуміння вхідних даних, слід скласти кореляційну матрицю, яка допоможе визначити міру сили зв'язку між різними чинниками, що досліджуються, і результативним показником. У цій матриці розміщені коефіцієнти кореляції, які виступають мірами лінійної залежності між парами змінних. Кожен елемент матриці розкриває ступінь та напрямок зв'язку між двома конкретними змінними.

Таблиця 3.2 - Кореляційна матриця чинників в АТ КБ «ПриватБанк»

|    | Y         | X1         | X2        | X3       | X4 |
|----|-----------|------------|-----------|----------|----|
| Y  | 1         |            |           |          |    |
| X1 | 0,5320124 | 1          |           |          |    |
| X2 | 0,4793455 | 0,2418801  | 1         |          |    |
| X3 | 0,6299706 | -0,1365759 | 0,7647405 | 1        |    |
| X4 | 0,6754959 | -0,0984463 | 0,7370285 | 0,934552 | 1  |

Коефіцієнти кореляції в матриці варіюються від -1 до 1. Значення -1 свідчить про абсолютно негативний зв'язок, 0 - про відсутність зв'язку, а 1 - про абсолютно позитивний зв'язок. Сила зв'язку зростає з наближенням абсолютного значення коефіцієнта кореляції до 1.

Дані з табл. 3.2 дають змогу зрозуміти, що кореляційна матриця вказує на сильний зв'язок між обсягом чистого прибутку (Y) і факторними показниками (X1–X4), а також показує взаємозв'язок між самими факторами. Простежується тісний взаємозв'язок між Y і X4, Y і X1, X2 і X3, X2 і X4, X3 і X4.

У табл. 3.3 подано регресійну статистику, яка включає такі показники як: коефіцієнт множинної регресії, коефіцієнт детермінації, норматив коефіцієнту детермінації, стандартну помилку та кількість спостережень.

Таблиця 3.3 - Регресійна статистика аналізу АТ КБ «ПриватБанк»

| Показник  | Значення |
|---|----------|
| Коефіцієнт множинної регресії R                   | 1        |
| Коефіцієнт детермінації R <sup>2</sup>            | 1        |
| Нормований коефіцієнт детермінації R <sup>2</sup> | 65535    |
| Стандартна помилка                                | 0        |
| Спостереження                                     | 5        |

Згідно з результатами табл. 3.3, коефіцієнт множинної регресії дорівнює 1, що свідчить про щільний зв'язок між вихідною змінною та вхідними змінними. Коефіцієнт детермінації також дорівнює 1, що показує, що 100% варіацій чистого прибутку банку пояснюється змінами цих факторів.

Дисперсійний аналіз поданого у табл. 3.4. Він допоможе визначити статистичну значущість економічно-математичної моделі.

Таблиця 3.4 - Дисперсійний аналіз АТ КБ «ПриватБанк»

|          | DF | SS        | MS         |
|----------|----|-----------|------------|
| Регресія | 4  | 105413859 | 26353464,7 |
| Залишок  | 0  | 0         | 65535      |
| Разом    | 4  | 105413859 |            |

Середнє квадратичне відхилення в регресійному аналізі має високе значення. Це вказує на суттєвий вплив факторів на залежну змінну. В



залишковій групі відсутні будь-які спостереження, що може свідчити про ідеальне узгодження моделі з наявними даними. Загалом, можна зазначити, що дана математична модель є закономірною і визначає залежність між обраними факторами та величиною чистого прибутку.

За допомогою таблиць Excel, було проведено регресійний аналіз, поданий у табл. 3.5. Також на основі таблиці було встановлено рівняння багатофакторної лінійної регресії.

Таблиця 3.5 – Результати кореляційно-регресійного аналізу АТ КБ «ПриватБанк»

| Показник              | Коефіцієнти | t-статистика | Нижнє 95%  | Верхнє 95% |
|-----------------------|-------------|--------------|------------|------------|
| Y-перетин             | -32803,469  | 65535        | -32803,469 | -32803,469 |
| Змінна X <sub>1</sub> | 0,17655     | 65535        | 0,17655    | 0,17655    |
| Змінна X <sub>2</sub> | -0,07795    | 65535        | -0,07795   | -0,07795   |
| Змінна X <sub>3</sub> | 0,04626     | 65535        | 0,04626    | 0,04626    |
| Змінна X <sub>4</sub> | 0,47901     | 65535        | 0,47901    | 0,47901    |

Модель багатофакторної лінійної регресії буде мати вигляд:

$$Y = -32803,469 + 0,1765 X_1 - 0,0779 X_2 + 0,04626 X_3 + 0,47901 X_4.$$

Рівняння показує, що найбільший вплив з усіх обраних факторів мають:

- кредити та аванси клієнтам: збільшення цього фактора на 1 млн. грн призводить до зростання обсягу чистого прибутку на 180 тис. грн;
- комісійні надходження: збільшення цього фактора на 1 млн грн призводить до збільшення обсягу чистого прибутку на 480 тис. грн.

Отже, за допомогою регресивно-кореляційного аналізу була визначена модель, яка показала, що найбільший вплив на чистий прибуток «Приватбанку» серед обраних факторів мають кредити та аванси клієнтам, а також комісійні надходження. Відповідно, буде доцільно розглянути можливості збільшення цих факторів, які будуть мати позитивний вплив на чистий прибуток банку.

### 3.2. Шляхи покращення фінансових результатів АТ КБ «Приватбанк»

Згідно з результатами кореляційно-регресійного аналізу, найбільший вплив на чистий прибуток банку мають кредити та аванси клієнтам, а також комісійні надходження.

Комісійні доходи відіграють критичну роль у забезпеченні прибутковості та загальної стійкості банківських установ. Їх значення проявляється через кілька ключових аспектів, які варто детально розглянути.

Перш за все, комісійні доходи сприяють диверсифікації джерел доходу банку. На відміну від процентних платежів за кредитами, комісійні доходи представляють собою додатковий потік надходжень, що зменшує залежність банку від ринкових ставок та економічних умов. Це робить фінансову структуру банку більш стабільною та стійкою до зовнішніх коливань.

По-друге, комісійні доходи зазвичай характеризуються високою рентабельністю, бо вони не пов'язані з ризиком кредитування. Банки, які не обмежуються лише процентними платежами, можуть більш ефективно конкурувати на ринку, залучаючи різноманітні клієнтські сегменти та пропонуючи ширший спектр послуг.

Крім того, комісійні доходи стимулюють банк розширювати спектр своїх послуг та заохочувати клієнтів до їх активного використання. Це включає управління рахунками, випуск платіжних карток, валютні операції, надання інвестиційних продуктів тощо.

Однак, важливо враховувати, що надмірне захоплення комісійними зборами може мати негативні наслідки. Зокрема, це може призвести до зниження задоволеності клієнтів, втрати клієнтів на користь конкурентів та пошкодження репутації банку. Тому банкам необхідно знайти баланс між отриманням комісійного доходу та підтримкою позитивних стосунків з клієнтами.

Розглянемо, більш детально тарифи від «ПриватБанку» за різними типами карток, які подані в табл. 3.6.

Таблиця 3.6 – Тарифи за типами карток АТ КБ «ПриватБанк» на 2024 рік

| Операція                          | Дебетова картка  | Кредитна картка   | "Універсальна Gold"  | Кредитна картка "Універсальна Gold"   |
|-----------------------------------|--|---|--|---|
| Обслуговування                    | Не тарифікується   | Плата за користування кредитом  | Безкоштовно  | 20 грн/міс за перший рік  |
| Випуск картки                     | Не тарифікується   | Не тарифікується  | Безкоштовно  | Безкоштовно   |
| Зняття готівки                    | 1%   | 4%  | 1%   | 4%  |
| Переказ коштів з картки на картку | Переказ на рахунок у Приватбанку-безкоштовно 0,5% (в інші банки межах України), 4% за кордон | 0,5% по Україні, 4% за кордон   | Переказ на рахунок у Приватбанку-безкоштовно, 0,5% чужий банк, 2% закордон | 0,5% по Україні, 4% за кордон   |
| Зняття готівки за кордоном        | 2%   | Диференційований тариф залежно від суми, понад 1 000 грн – 4% від суми зняття | 2%   | Диференційований тариф залежно від суми, понад 1 000 грн – 4% від суми зняття |

На основі даних таблиці 3.6 було проведено аналіз тарифів на картки АТ КБ "ПриватБанк" на 2024 рік. У таблиці представлено три основні типи карток: дебетова картка, кредитна картка "Універсальна" та кредитна картка "Універсальна Gold".

Дебетова картка ПриватБанку характеризується безкоштовним обслуговуванням та безкоштовним випуском картки. Комісія за зняття готівки становить 1% від суми в межах України, тоді як за зняття готівки за кордоном комісія збільшується до 2%. Переказ коштів на інші рахунки ПриватБанку здійснюється безкоштовно, переказ на інші банки в межах України має комісію 0,5%, а переказ за кордон - 4%.

Для користувачів кредитної картки передбачено плату за користування кредитом. Випуск картки також є безкоштовним. Комісія за зняття готівки в Україні становить 1%, тоді як за кордоном діє диференційований тариф: 2% + 4% за суму, що перевищує 1000 грн. Переказ коштів на рахунок в ПриватБанку здійснюється безкоштовно, переказ в інші банки в межах України має комісію

0,5%, а переказ за кордон —4%.

Дебетовою картка "Універсальна Gold" пропонує безкоштовне обслуговування та безкоштовний випуск картки. Комісія за зняття готівки в Україні становить 1%, що є нижчим показником порівняно з іншими картками. За кордоном 2% від суми зняття готівки. Перекази коштів на рахунки в ПриватБанку здійснюються безкоштовно, перекази в інші банки в межах України мають комісію 0,5%, а перекази за кордон — 2%.

Кредитна картка "Універсальна Gold" обслуговування у сумі 20 грн щомісяця протягом першого року та безкоштовний випуск картки. Комісія за зняття готівки в Україні становить 4%, що є нижчим показником порівняно з іншими картками. За кордоном діє диференційований тариф: 2% + 4% за суму, що перевищує 1000 грн. Перекази коштів перекази в межах України мають комісію 0,5%, а перекази за кордон — 4%.

Існує декілька способів, як банк може збільшити свої комісійні доходи (табл. 3.7)

Таблиця 3.7 – Способи збільшення комісійних доходів банку

| Напрямок  | Заходи   |
|---|--|
| Розширення переліку послуг                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Впровадити нові додаткові послуги (управління інвестиціями, брокерські послуги, послуги з планування спадщини).</li> <li>- Розширити спектр послуг (управління зарплатою, планування доходів).</li> </ul> |
| Збільшити обсяг використання існуючих продуктів | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Заохочувати клієнтів до активного використання карток (бонуси, знижки).</li> <li>- Стимулювати перекази коштів (вигідні тарифи, кешбек).</li> <li>- Пропонувати додаткові послуги</li> </ul>              |
| Зниження цін на деякі види послуг               | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Провести аналіз ринку та конкурентів для можливого зниження цін на деякі послуги.</li> <li>- Збільшення клієнтів через дешевшу комісію, і як наслідок збільшення обсягу комісійних доходів</li> </ul>     |
| Покращення маркетингової стратегії та продажів  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Провести рекламні кампанії для підвищення обізнаності про послуги банку.</li> <li>- Створити нові програми лояльності для винагороди клієнтів за активне використання продуктів банку.</li> </ul>         |
| Впровадження нових технологій                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Впровадити новітні технології штучного інтелекту для автоматизації завдань та покращення обслуговування клієнтів.</li> </ul>  |

Отже, банк має кілька стратегічних напрямків для розвитку своїх послуг. Перш за все, розширення переліку пропозицій, дозволить задовольнити різноманітні потреби клієнтів. Збільшення використання існуючих продуктів шляхом надання бонусів та знижок стимулюватиме клієнтів до активнішого користування банківськими картками та послугами переказу коштів.

Аналіз ринку та зниження цін на деякі послуги можуть допомогти залучити більше клієнтів і збільшити доходи від комісій, а покращення маркетингової стратегії через рекламні кампанії та програми лояльності підвищить обізнаність про послуги банку та заохотить клієнтів до їх використання. Нарешті, впровадження новітніх технологій, зокрема штучного інтелекту, сприятиме автоматизації завдань і покращенню обслуговування клієнтів. Збільшення доходів від комісій може допомогти банку збільшити свою прибутковість і стійкість. Проте важливо мати на увазі, що комісійні доходи не є єдиним джерелом прибутку для банку. Банки також отримують значні процентні доходи, тож слід розглянути можливості їх збільшення.

Оскільки депозити є основним джерелом ресурсів для видачі кредитів, то для збільшення обсягу таких активних операцій банку необхідно залучити більше коштів. Отже, детально проаналізуємо депозитні продукти для фізичних та юридичних осіб у АТ КБ «ПриватБанк», які подані в табл. 3.8.

Серед депозитів для фізичних осіб можна виділити: «Стандарт строковий», «Джуніор», «Приват-вклад», «Стандарт», послуга «Скарбничка», «Слава Героям», у всіх депозитах мінімальний вклад становить 2 грн.

«Стандарт строковий» дозволяє клієнтам поповнювати депозит протягом терміну його дії. Відсотки виплачуються щомісяця. Термін депозиту може варіюватися від 1 до 24 місяців, причому процентні ставки залежать від тривалості вкладу і становлять 2,5% для найкоротших строків від 1-3 місяців, 12% для термінів 4-5 місяців, 10% для термінів 6-9 місяців, і 11% для термінів 10-24 місяці.

Таблиця 3.8 – Перелік та умови депозитних продуктів  
АТ КБ «ПриватБанк» на 2024 рік

| Назва депозиту       | Можливість поповнення | Виплата відсотків           | Термін (міс.)                    | Ставки                                |
|----------------------|-----------------------|-----------------------------|----------------------------------|---------------------------------------|
| Для фізичних осіб    |                       |                             |                                  |                                       |
| Стандарт строковий   | Так                   | Щомісяця                    | 1-2, 3, 4-5, 6-9, 10-12, 18 – 24 | 2,5%, 12%, 10%, 11%                   |
| Джуніор              | Так                   | В кінці року, капіталізація | 12                               | 9,5%                                  |
| Приват-вклад         | Так                   | Щомісяця                    | 12                               | 2,5%                                  |
| Стандарт             | Так                   | Щомісяця                    | 1- 12                            | 2,5%, 6,5%, 7,5%, 8,5%                |
| Послуга «Скарбничка» | Так                   | Щорічно                     | 12                               | 8,5%                                  |
| «Слава Героям»       | Так                   | Щомісяця                    | 12                               | 14%                                   |
| Для бізнесу          |                       |                             |                                  |                                       |
| Строковий депозит    | Ні                    | Щомісяця                    | 1-13                             | 2,25%, 2,75%, 3,25%, 7,25%, 8,25%, 9% |
| Поточний депозит     | Так                   | Щомісяця                    | 3, 8, 15 днів                    | 0,1%, 0,15%, 0,2%                     |
| «Тижневий плюс»      | Так                   | Щомісяця                    | 7 днів                           | 0,1%                                  |

«Джуніор» - продукт для заощаджень на майбутнє дитини, що дозволяє поповнювати рахунок протягом року, з щорічною виплатою відсотків. Термін депозиту складає 12 місяців, а ставка річних - 9,5%.

«Приват-вклад» також дозволяє поповнювати рахунок протягом 12 місяців. Відсотки виплачуються щомісяця, а ставка становить 2,5%.

«Стандарт» пропонує можливість поповнення рахунку з щомісячною виплатою відсотків. Термін вкладу може варіюватися від 1 до 12 місяців, а процентні ставки складають від 2,5% до 8,5%, залежно від тривалості.

Послуга «Скарбничка» дозволяє поповнювати рахунок протягом 12 місяців з щорічною виплатою відсотків. Ставка за цим депозитним продуктом становить 8,5% річних.

«Слава Героям» - спеціальний вклад для героїв та героїнь України дозволяє поповнювати рахунок протягом 12 місяців з щомісячною виплатою відсотків. Процентна ставка є найвищою серед продуктів для фізичних осіб і складає 14%.

Для юридичних осіб є такі депозитні продукти: «Строковий депозит» «Поточний депозит» та «Тижневий плюс».

Строковий депозит не дозволяє поповнення рахунку протягом періоду. Відсотки виплачуються щомісяця, а термін депозиту може становити від 1 до 13 місяців. Процентні ставки варіюються від 2,25% до 9%, залежно від тривалості вкладу.

«Поточний депозит» дозволяє поповнення рахунку з щомісячною виплатою відсотків. Термін депозиту складає 3, 8 або 15 днів, а процентні ставки відповідно становлять 0,1%, 0,15% та 0,2%.

«Тижневий плюс» дає можливість поповнювати рахунок протягом семи днів з щомісячною виплатою відсотків. Ставка становить 0,1%.

Таким чином, ПриватБанк пропонує різноманітні депозитні продукти, що дозволяють клієнтам обирати найбільш підходящий для їхніх потреб варіант як з можливістю поповнення, так і без неї, а також з різними умовами виплати відсотків та термінами депозиту. Також можна виділи, що найбільш вигідними для клієнтів є депозит «Слава Героям» а також «Стандарт Строковий» на 4 та 5 місяців.

Проаналізуємо, також найпопулярніші кредитні продукти для фізичних осіб від АТ КБ «ПриватБанк», які подані в табл. 3.9.

Кредит готівкою: цей кредит надається без необхідності подачі довідок про доходи та поручителів, що робить його доступним для широкого кола клієнтів. Кошти можуть бути використані на будь-які цілі, будь то ремонт, подорож чи непередбачені витрати. Процентна ставка за кредитом становить 18%, а строк вварюється від 10 до 36 місяців .

Миттєва розстрочка призначена для купівлі товарів у магазинах-партнерах ПриватБанку. Пільговий період становить до 24 місяців, протягом якого клієнт може користуватися товаром, сплачуючи за нього суму рівними частинами. Процентна ставка для миттєвої розстрочки складає 22.8 річних%.

Оплата частинами також оформлюється на купівлю товарів у магазинах-партнерах ПриватБанку. Відмінність від миттєвої розстрочки полягає в нижчій

процентній ставці, яка складає лише 0.12%. Пільговий період триває до 24 місяців, дозволяючи клієнтам поступово сплачувати вартість товару.

Таблиця 3.9 – Перелік та умови кредитних продуктів для фізичних осіб АТ КБ «ПриватБанк» на 2024 рік

| Назва кредиту                            | Кредитний ліміт, грн  | Пільговий період | Термін (міс.) | Річні ставки відсотка   |
|--|---|------------------|---------------|---|
| Кредит готівкою                          | до 300000   | -                | 10, 20, 36    | 18%   |
| Миттєва розстрочка                       | до 300000   | -                | до 24 міс.    | 22,8%   |
| Оплата частинами                         | до 300000   |                  | До 24 міс.    | 0,12%   |
| Кредити на житло (єОселя)                | до 4 000 000<br>Від 20% перший внесок<br>*ануїтетне погашення | -                | 24-240 міс.   | 7% (ставка без компенсації)<br>3% (ставка з компенсацією)             |
| Кредитний ліміт на картку «Універсальна» | до 200000   | До 55 днів       | -             | 42% на залишок заборгованості (після закінчення пільгового періоду)   |
| Кредитний ліміт на картку «Gold»         | до 200000   | До 55 днів       | -             | 40,8% на залишок заборгованості (після закінчення пільгового періоду) |

Кредити на житло (єОселя): цей кредит є частиною державної програми, що пропонує доступні процентні ставки для придбання житла. Перший внесок за таким кредитом починається від 20%, а погашення здійснюється ануїтетними платежами, що зручно для планування особистих фінансів. Також сума річної ставки відсотку за даним кредитом становить 7%, а за ставкою компенсації 3%.

Кредитний ліміт на картці можна використовувати для оплати товарів і послуг, а також для зняття готівки. Пільговий період складає до 55 днів а кредитних ліміт доступний до 200 тис. грн, протягом якого не нараховуються відсотки на використані кошти. Процентна ставка залежить від типу картки, що дозволяє клієнтам обрати оптимальний варіант відповідно до своїх потреб. Так на кредитний ліміт картки «Універсальна», користувач заплатить 42% річних на залишок заборгованості після пільгового періоду використання, а за карткою



«Універсальна Gold» - 40,8%.

ПриватБанк пропонує такі кредитні продукти для юридичних осіб на 2024 рік, що відповідають різним потребам бізнесу: кредитну лінію, кредит під депозит та кредитний ліміт "Підприємницький" (табл. 3.10).

Таблиця 3.10 – Перелік та умови кредитних продуктів для юридичних осіб за стандартними умовами від АТ КБ «ПриватБанк» на 2024 рік

| Вид кредиту               | Кредитна лінія  | Кредит під депозит  | Кредитний ліміт «Підприємницький»  |
|---------------------------|---|---|--|
| Строк                     | до 36 місяців   | до строку закінчення депозиту   | до 1 року  |
| Сума кредиту              | від 100 тис. до 10 млн грн для мікробізнесу; від 500 тис. до 50 млн грн для малого бізнесу  | до 20 млн. грн- мікробізнес, до 100 млн.грн- малому бізнесу та до 350 млн. грн середньому бізнесу | до 250 тис. грн  |
| % ставка для позичальника | UIRD 3m+ 3,5% для мікробізнесу; UIRD 3m+ 2,5% для малого бізнесу  | Ставка депозиту в заставі + 2,5% (депозит UAN), 19% (депозит USD, EUR)                            | 23,5%  |
| Графік                    | Проценти - щомісячно, тіло: ФОП- щомісячне рівномірне зменшення платежу, юр. особи- щорічне рівномірне зменшення ліміту починаючи з 7-го місяця | Наприкінці строку, або ануїтетними платежами  | Щомісячно, 10 % від суми заборгованості  |
| Забезпечення              | Рухоме/нерухоме майно, порука власника бізнесу  | Строковий депозит (декілька депозитів), без поруки 3-х осіб                                       | Без поруки та застави  |
| Комісія                   | 0% (для заставних кредитів до 31.08.2024); 1 –1,5% залежно від програми підтримки бізнесу   | 0,1% за оформлення нового кредиту, пролонгацію чинної угоди                                       | 4% за зняття коштів та території України та за кордоном, 4% перерахування коштів на рахунок фізичної особи |

Кредитна лінія ідеально підходить для мікробізнесу та малого бізнесу, що потребують гнучкого фінансування. Термін кредиту може становити до 36 місяців. Сума кредиту для мікробізнесу варіюється від 100 тис. до 10 млн грн, а для малого бізнесу – від 500 тис. до 50 млн грн.

Процентна ставка для мікробізнесу визначається як UIRD 3m (індекс

ставок по депозитам для фізичних осіб на 3 місяці) + 3,5%, а для малого бізнесу – UIRD 3m + 2,5%. Графік погашення передбачає щомісячну виплату процентів, тоді як тіло кредиту для фізичних осіб-підприємців (ФОП) погашається щомісячними рівномірними платежами, а для юридичних осіб – щорічним рівномірним зменшенням ліміту починаючи з 7-го місяця. Забезпеченням слугує рухоме/нерухоме майно та порука власника бізнесу. Комісія складає 0% для заставних кредитів до 31.08.2024 та 1-1,5% залежно від програми підтримки бізнесу.

Кредит під депозит підходить для підприємств, які мають значні депозитні кошти і бажають використати їх як забезпечення для отримання додаткового фінансування. Термін кредиту триває до строку закінчення депозиту. Сума кредиту може досягати 20 млн грн для мікробізнесу, 100 млн грн для малого бізнесу та 350 млн грн для середнього бізнесу. Процентна ставка для кредитів під депозит у гривні становить ставку депозиту в заставі + 2,5%, а для депозитів у іноземній валюті – 19%. Графік погашення передбачає оплату наприкінці строку або ануїтетними платежами. Забезпеченням слугує строковий депозит, без поруки трьох осіб. Комісія за оформлення нового кредиту або пролонгацію чинної угоди становить 0,1%.

Кредитний ліміт "Підприємницький" розроблений для малих підприємств, які потребують швидкого доступу до фінансових ресурсів без складних процедур забезпечення. Термін кредиту складає 1 рік, а сума кредиту – до 250 тис. грн. Процентна ставка становить 23,5%. Графік погашення передбачає щомісячну виплату 10% від заборгованості. Забезпечення не вимагається, що робить цей продукт дуже зручним. Комісія за зняття коштів на території України та за кордоном, а також за перерахування коштів на рахунок фізичної особи становить 4%.

Також у ПриватБанку є держпрограма «Доступні кредити 5-7-9», створена за ініціативою Президента України та Кабміну, яка націлена на підтримку та заохочення розвитку малого бізнесу (табл. 3.11).

Таблиця 3.11 – Перелік та умови кредитних продуктів для юридичних осіб за держпрограмою «Доступні кредити 5-7-9» від АТ КБ «ПриватБанк» на 2024 рік

| Вид кредиту               | «КУБ» під заставу   | Невідновлювана кредитна лінія   | Кредити на придбання основних засобів (зокрема й сільгосптехніка)   |
|---------------------------|---|---|---|
| Строк                     | 36 місяців  |   | 36 міс. для мікро- та малого бізнесу, сільгосптовар виробників; 60 міс. для середнього/великого бізнесу   |
| Сума кредиту              | від 100 тис. до 5 млн грн для мікробізнесу; від 100 тис. до 7 млн грн для малого бізнесу  | від 3 млн грн для середнього бізнесу  | від 100 тис. грн  |
| % ставка для позичальника | 1% річних перші 2 роки, далі – 5% річних (господарська діяльність у зоні високого воєнного ризику), 7% річних, 5% за умови створення нових робочих місць. | 1% річних перші 2 роки, далі – 5% річних (господарська діяльність у зоні високого воєнного ризику), 9% річних, 7% за умови створення нових робочих місць. | 1% річних перші 2 роки, далі – 5% річних (господарська діяльність у зоні високого воєнного ризику), 7% річних для мікро- та малого бізнесу, 5% за умови створення нових робочих місць; 9% річних для середнього та великого бізнесу, 7% за умови створення нових робочих місць. |
| Графік                    | Рівними частинами щомісяця, ануїтет   | Рівними частинами щомісяця або індивідуальний графік  | Ануїтет, рівними частинами або індивідуальний графік.   |
| Забезпечення              | Рухоме/нерухоме майно, порука власника бізнесу  |   | Майно, що купується, порука власника  |
| Комісія                   | 1–1,5% від суми кредиту   |   |   |

Програма включає такі види кредитів, як кредити на придбання основних засобів у тому числі на придбання основних засобів, «КУБ» під заставу та невідновлювану кредитну лінію. Процентні ставки диференціюються залежно від типу бізнесу та умов проведення господарської діяльності, з найнижчими ставками 1% річних протягом перших двох років, далі 5% річних за умови, якщо господарська діяльність проходить у зоні високого воєнного ризику або ж 7% річних для мікро- та малого бізнесу та 9% річних для середнього та

великого бізнесу (за умови створення додаткових робочих місць ставка може бути знижена до 5% та 7% в залежності від розміру бізнесу).

Забезпечення кредиту може включати заставу у вигляді нерухомого чи рухомого майна або поруку власника бізнесу. Графік погашення рівними частинами щомісяця, ануїтет або індивідуальний графік.

Ця програма надає підприємцям значні переваги, зокрема доступ до фінансування на вигідних умовах, можливість отримання кредиту на різні потреби бізнесу, гнучкі умови погашення та підтримку з боку держави.

Отже, проаналізувавши основні депозитні та кредитні продукти АТ КБ «Приватбанк» для фізичних і юридичних осіб, можна виділити деякі з них.

Депозитний продукт "Слава Героям" відомий своєю вигідністю серед клієнтів банку, пропонуючи конкурентні процентні ставки. Цей продукт користується популярністю завдяки своїм вигідним умовам, що включають 14% річних на депозити тривалістю 12 місяців.

При розгляді кредитних продуктів, одним з популярних є кредит "Підприємницький" у гривні, з річною відсотковою ставкою 23,5%.

Отже слід розглянути наступні дії :

- підвищення річної процентної ставки за депозитним продуктом "Слава Героям" на 1% до 15% річних: таке підвищення зробить продукт більш привабливим для клієнтів, які прагнуть до довгострокового збереження коштів та отримання більшого прибутку;

- маркетингові дослідження показали, що збільшення процентної ставки на 1% призведе до зростання загальної суми депозитів на 10% порівняно з 2023 роком. Тобто: 55 553 млн грн (555 525 млн грн x 0,1), що позитивно вплине на фінансові результати банку;

- збільшити обсяг наданих кредитів «Підприємницький» на суму додатково залучених коштів, шляхом заниження ставки з 23,5% до 22,5 %.

За умови залучення депозитів на 55 553 млн. грн, на 12 місяців з щомісячною виплатою відсотків, зі збільшеною процентною ставкою, яка становить 15 %, витрати банку будуть становити:

$$\begin{aligned} \text{Витрб} &= \text{Сума депозитів} \times \text{Річна відсоткова ставка} = \\ &= 55\,553 \text{ млн.грн} \times 0,15 = 8333 \text{ млн.грн.} \end{aligned}$$

Розрахуємо, можливість банку з видачі кредитів на суму 55 553 млн.грн, з отриманням процентних доходів у процесі кредитування під 22,5% річних з використанням визначення річних надходжень банку за кредитним лімітом «Підприємницький» на 1 рік.

Визначимо процентні надходження банку:

$$S = P * r \quad (3.2)$$

де S - нарощена сума кредиту;

P - початкова сума кредиту;

r - процента ставка за період.

$$S = 55\,553 \text{ млн.грн} \times 0,22,5 = 12\,499 \text{ млн.грн}$$

Додатково до кредитного ліміту «Підприємницький» йде комісія. За новою зниженою ставкою вона буде складати 1,55%.

Також за умовами кредитного ліміту «Підприємницький» банк отримує щомісяця 10% від суму заборгованості. Отримані кошти банк може спрямувати на надання нових кредитів іншим клієнтам, що сприяє збільшенню загального обсягу кредитного портфеля та зростанню доходів від процентних ставок. Або банк може використати в цілях інвестування у цінні папери та збільшити свої процентні доходи.

Для підвищення привабливості кредитного продукту "Підприємницький" можна розглянути ряд додаткових можливостей. Наприклад, введення спеціальної акційної комісійної ставки на перший рік для нових клієнтів, що сприятиме залученню більшої кількості підприємців. Для залучення і утримання клієнтів варто розглянути запуск програм лояльності з бонусами за своєчасне погашення кредиту або постійне використання банківських послуг.

Покращення онлайн-середовища теж може відігравати ключову роль:

оновлення інтернет-банкінгу з новими функціями, що полегшують керування кредитом і здійснення фінансових операцій. Ці ідеї спрямовані на підвищення конкурентоспроможності продукту "Підприємницький" на ринку, привертання нових клієнтів і збереження існуючих. Варто зазначити, що наразі це лише рекомендації і не є впровадженими заходами.

Для визначення зміни активів після впровадження запропонованих заходів складемо прогнозний баланс табл.3.12.

Таблиця 3.12 – Активи АТ КБ «Приватбанк» за 2023 рік та прогнозні показники

| Показники                                | Роки, млн. грн |         |
|--|----------------|---------|
|  | 2023           | Прогноз |
| Готівкові кошти та їх еквіваленти        | 152282         | 152282  |
| Кредити та аванси банкам                 | 134237         | 134237  |
| Кредити та аванси клієнтам               | 92019          | 147572  |
| Інвестиції в цінні папери                | 271847         | 271847  |
| Поточні податкові активи                 | 4              | 4       |
| Інвестиційна нерухомість                 | 2340           | 2340    |
| Основні засоби                           | 5127           | 5127    |
| Нематеріальні активи за винятком гудвілу | 1563           | 1563    |
| Відстрочені податкові активи             | 1952           | 1952    |
| Інвестиції в дочірні підприємства        | 30             | 30      |
| Інші фінансові активи                    | 9493           | 9493    |
| Інші нефінансові активи                  | 9094           | 9094    |
| Непоточні активи або група вибуття       | 20             | 20      |
| Загальна сума активів                    | 680008         | 735561  |

Можна простежити збільшення загальної суми активів з 680008 млн.грн до 735561 млн. грн за прогнозам, за рахунок збільшення кредитів та авансів клієнтам на 55 553 млн. грн.

Розглянемо пасиви банку за 2023 рік та прогнозні показники, після впровадження запропонованих заходів (табл. 3.13).

За прогнозом обсяг коштів клієнтів збільшився з 555525 млн.грн до 611078 млн. грн, що мало свій вплив на загальну суму зобов'язань банку та збільшив цей показник до 650715 млн.грн.

Таблиця 3.13 – Пасиви АТ КБ «Приватбанк» за 2023 рік та прогнозні показники

| Показники                            | Роки, млн. грн |          |
|--------------------------------------|----------------|----------|
|                                      | 2023           | Прогноз  |
| Кошти банків                         | -              | -        |
| Кошти клієнтів                       | 555525         | 611078   |
| Інші залучені кошти                  | 2630           | 2630     |
| Поточні податкові зобов'язання       | 25790          | 25790    |
| Інші фінансові зобов'язання          | 3038           | 3038     |
| Забезпечення                         | 5438           | 5438     |
| Інші не фінансові зобов'язання       | 2741           | 2741     |
| Статутний капітал                    | 26060          | 26060    |
| Емісійні дохід                       | 23             | 23       |
| Результат від операцій з акціонерами | 12174          | 12174    |
| Інші резерви                         | (1741)         | (1741)   |
| Резерви та інші фонди банку          | 12959          | 12959    |
| Накопичений дефіцит                  | (144629)       | (144629) |
| Власний капітал                      | 84846          | 84846    |
| Всього зобов'язань                   | 595162         | 650715   |
| Всього капітал і зобов'язання        | 9722026        | 9777579  |

Розглянемо як змінились показники ефективності АТ КБ «ПриватБанк» після збільшення кредитних та депозитних операцій на 55 535 млн.грн (табл.3.14).

Процентні доходи банку збільшились на 12 499 млн.грн, та досягли 78737 млн.грн, в той час як процентні витрати за прогнозний період становлять 14949 млн.грн. В той самий час, чистий процентний дохід зріс у 2023 році з 59622 млн. грн до 63788 млн.грн у прогнозному періоді, тобто на 7%. Чиста процентна маржа залишилась на тому ж рівні і склала 8,8%. Також видно що, зростання чистого процентного доходу мало позитивний результат на показники рентабельності такі як: рентабельність активів (ROA) збільшилась з 5,6% до 5,7% а рентабельність капіталу (ROE) зросла на 4% та склала 49% за прогнозом. (рис.3.1 та рис. 3.2).

Тобто збільшення рентабельності активів банку свідчить про те, що він став більш ефективним у використанні своїх активів для генерування прибутку.

Таблиця 3.14 – Показники ефективності АТ КБ «Приватбанк» за 2023 рік та прогнозні показники

| Показники   | Роки, млн. грн |         |
|---|----------------|---------|
|   | 2023           | Прогноз |
| Чистий процентний дохід   | 59622          | 63788   |
| Процентні доходи  | 66238          | 78737   |
| Процентні витрати   | (6616)         | (14949) |
| Комісійні доходи  | 41589          | 41589   |
| Комісійні витрати   | (17150)        | (17150) |
| Витрати на виплати працівникам  | (10552)        | (10552) |
| Інші адміністративні та операційні витрати  | (10946)        | (10946) |
| Амортизаційні витрати   | (2175)         | (2175)  |
| Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова | (1)            | (1)     |
| Інші доходи   | 2173           | 2173    |
| Всього доходів  | 110000         | 122499  |
| Всього витрат   | 47440          | 55773   |
| Прибуток (Збиток) до оподаткування  | 72766          | 76932   |
| Витрати на податок на прибуток  | (35001)        | (35001) |
| Прибуток (Збиток)   | 37765          | 41931   |
| Загальні активи   | 680008         | 735561  |
| Власний капітал   | 84846          | 84846   |
| Чиста процентна маржа, %  | 8,8            | 8,8     |
| Рентабельність активів (ROA), %   | 5,6            | 5,7     |
| Рентабельність капіталу (ROE), %  | 45             | 49      |

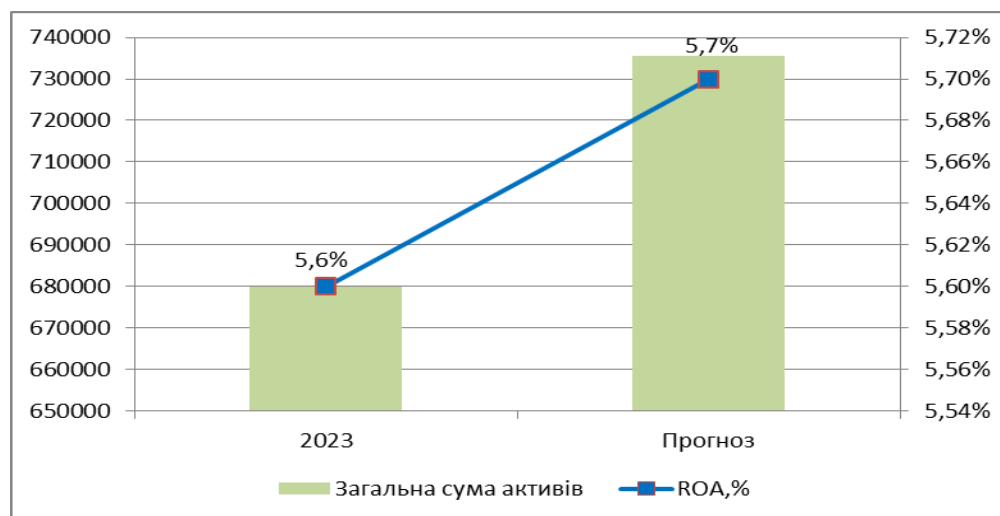


Рис. 3.1 – ROA та загальна сума активів АТ КБ «Приватбанк» за 2023 рр. та прогнозний період



Також, зростання рентабельності капіталу (ROE) означає, що банк генерує більше прибутку на кожную гривню вкладеного капіталу.

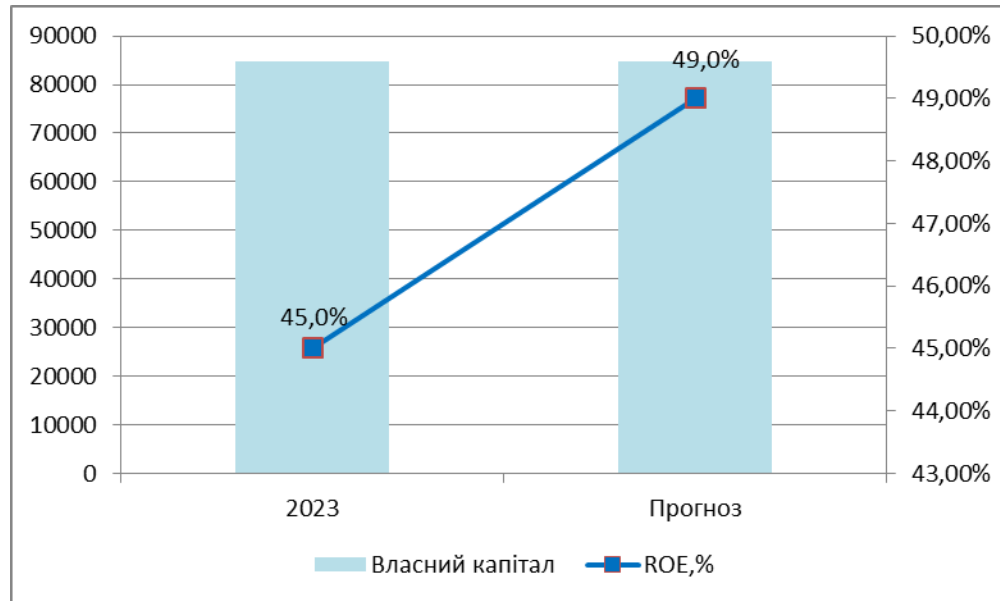


Рис. 3.2 – ROE та сума власного капіталу АТ КБ «Приватбанк» за 2023 рр. та прогнозний період

Отже, в результаті впровадження запропонованих заходів для поліпшення фінансової діяльності банку, зростання чистого процентного доходу на суму 4166 мільйонів гривень сприяло позитивному впливу на загальний дохід банку та на показники ефективності, такі як рентабельність активів, що зросла на 0,1%, та рентабельність власного капіталу, яка збільшилася на 4%. Однак чиста процентна маржа залишилася на рівні 8,8%.

### Висновки до розділу 3

При проведенні дисперсійного аналізу було встановлено наявність статистично значущої та практично важливої залежності між досліджуваними факторами. Це дозволяє визначити ключові фактори, що безпосередньо впливають на зростання фінансових результатів банку. Результати показали чітку взаємозалежність між обсягом чистого прибутку та розглянутими факторами. Модель продемонструвала, що найбільший вплив на чистий

прибуток банку мають обсяги виданих кредитів та авансів клієнтам, а також рівень комісійних доходів. З урахуванням отриманих даних, банку слід зосередитися на стимулюванні зростання цих факторів, що, в свою чергу, покращить показники прибутковості.

Комісійні доходи є одними з ключовим елементом прибутковості банків, дозволяючи диверсифікувати джерела доходу та зменшити залежність від ринкових умов і процентних ставок. Це сприяє стабільності фінансової структури банку, оскільки комісійні доходи не пов'язані з кредитним ризиком і зазвичай є дуже рентабельними.

Банк має кілька стратегічних напрямків для розвитку своїх послуг. Перш за все, розширення асортименту пропозицій дозволить задовольнити різноманітні потреби клієнтів. Збільшення використання існуючих продуктів через надання бонусів та знижок стимулюватиме активніше користування банківськими картками та послугами переказу коштів. Аналіз ринку та зниження цін на деякі послуги можуть допомогти залучити більше клієнтів і збільшити доходи від комісій. Покращення маркетингової стратегії через рекламні кампанії та програми лояльності підвищить обізнаність про послуги банку та заохотить клієнтів до їх використання. Впровадження новітніх технологій, зокрема штучного інтелекту, сприятиме автоматизації завдань і покращенню обслуговування клієнтів.

Збільшення доходів від комісій може допомогти банку підвищити прибутковість і стійкість. Водночас важливо враховувати, що комісійні доходи не є єдиним джерелом прибутку. Процентні доходи, які є основним видом доходів комерційних банків, також є важливими, тому слід розглянути можливості їх збільшення.

Оскільки депозити є основним джерелом ресурсів для видачі кредитів, банку необхідно залучити більше коштів для збільшення обсягу таких активних операцій.

Проаналізувавши основні депозитні та кредитні продукти АТ КБ «ПриватБанк» для фізичних і юридичних осіб, можна запропонувати наступні

дії:

- підвищення річної процентної ставки за депозитним продуктом "Слава Героям" на 1% до 15% річних: таке підвищення зробить продукт більш привабливим для клієнтів, які прагнуть довгостроково зберігати кошти та отримувати більший прибуток;

- маркетингові дослідження показали, що збільшення процентної ставки на 1% призведе до зростання загальної суми депозитів на 10% порівняно з 2023 роком, тобто на 55 553 млн грн;

- збільшити обсяг наданих кредитів «Підприємницький» на суму додатково залучених коштів, знизивши ставку з 23,5% до 22,5%.

Після збільшення кредитних та депозитних операцій на 55 535 млн грн, показники ефективності АТ КБ «ПриватБанк» змінилися наступним чином: чистий процентний дохід у 2023 році зріс з 59 622 млн грн до 63 788 млн грн у прогностичному періоді, тобто на 7%. Чиста процентна маржа залишилася на рівні 8,8%. Зростання чистого процентного доходу позитивно вплинуло на показники рентабельності: рентабельність активів (ROA) збільшилася з 5,6% до 5,7%, а рентабельність капіталу (ROE) зросла на 4% і склала 49% за прогнозом.

Збільшення рентабельності активів свідчить про ефективніше використання банком своїх активів для генерування прибутку. Зростання рентабельності капіталу (ROE) означає, що банк генерує більше прибутку на кожну гривню вкладеного капіталу, що є позитивним показником, який свідчить про прибутковість та ефективне використання капіталу інвесторів.

## ВИСНОВКИ

Фінансова діяльність банків відіграє важливу роль у розвитку економіки, забезпечуючи ефективний перерозподіл фінансових ресурсів, підтримку підприємництва, інвестицій та споживання. У сучасних умовах глобалізації та економічних змін банки стикаються з численними викликами, що вимагають вдосконалення підходів і розробки нових стратегій управління фінансами.

Фінансові результати банків визначаються як різниця між доходами та витратами і характеризуються прибутком або збитком, що безпосередньо впливає на власний капітал банку. На фінансовий результат впливають як внутрішні фактори (ефективність менеджменту, якість кредитного портфеля, операційна ефективність, фінансова стійкість), так і зовнішні (економічна ситуація, державна регуляція, соціально-політичні фактори, технологічний розвиток).

Аналіз фінансових результатів дозволяє отримати об'єктивну інформацію для прийняття управлінських рішень, оцінки ризиків, прогнозування майбутніх результатів та контролю за бюджетом. Управління фінансовими результатами включає планування, аналіз, регулювання та контроль, що сприяє досягненню стратегічних цілей банку.

Дослідження діяльності АТ КБ «ПриватБанк» свідчить про активне покращення фінансових показників та збільшення вартості активів. Протягом досліджуваного періоду зобов'язання банку зросли на 78,21%, що обумовлено збільшенням обсягу коштів, залучених від клієнтів, та зростанням податкових зобов'язань. Власний капітал банку у 2023 році зріс на 46,82%, завдяки зменшенню інших резервів та накопиченого дефіциту.

Протягом 2021-2023 років спостерігалось зростання обсягу кредитів та авансів клієнтам, що свідчить про активізацію кредитної діяльності банку. У 2023 році частка кредитів фізичним особам зросла на 15 811 млн грн, а кредитування у фінансовий сектор збільшилося на 1 458 млн грн. Це відображає перерозподіл активів банку на користь роздрібного кредитування та

фінансового сектору.

Аналіз показників адекватності регулятивного капіталу (Н2 та Н3) показує покращення у 2023 році, що свідчить про підвищення фінансової стійкості банку та ефективне управління ризиками. Банк демонструє зростання чистого процентного доходу на 49% та комісійних доходів на 26% у 2023 році, що сприяло збільшенню прибутку на 25%.

Чиста процентна маржа (ЧПМ) банку зросла з 5,6% у 2021 році до 8,8% у 2023 році, що свідчить про ефективне генерування прибутків від процентних доходів. Проте, рентабельність активів (ROA) зменшилася з 8,67% у 2021 році до 5,6% у 2023 році, а рентабельність капіталу (ROE) знизилася з 52% у 2022 році до 45% у 2023 році через більш динамічне зростання капіталу порівняно з прибутком.

Загалом, АТ КБ "ПриватБанк" демонструє стійке зростання та прибутковість у 2023 році, незважаючи на складні макроекономічні умови. Ефективне управління активами та пасивами, зростання чистого процентного доходу сприяли покращенню фінансових показників банку. Проте, зниження рентабельності капіталу потребує подальшого моніторингу для забезпечення фінансової стабільності та ефективності банку.

Дисперсійний аналіз виявив статистично значущу залежність між досліджуваними факторами, що впливають на зростання фінансових результатів банку. Найбільший вплив мають обсяги виданих кредитів та авансів клієнтам, а також рівень комісійних доходів. Рекомендується зосередити зусилля на стимулюванні зростання цих факторів для покращення показників прибутковості.

Стратегічні напрями збільшення комісійних доходів банку включають розширення асортименту пропозицій, стимулювання використання існуючих продуктів через бонуси та знижки, аналіз ринку, зниження цін на деякі послуги та покращення маркетингової стратегії. Впровадження новітніх технологій сприятиме автоматизації завдань і покращенню обслуговування клієнтів.

Збільшення доходів від комісій може допомогти підвищити

прибутковість і стійкість банку. Важливо також розглянути можливості збільшення процентних доходів банку.

Оскільки депозити є основним джерелом ресурсів для видачі кредитів, банку необхідно залучити більше коштів для збільшення обсягу таких активних операцій. Проаналізувавши основні депозитні та кредитні продукти АТ КБ «ПриватБанк» для фізичних і юридичних осіб, можна запропонувати наступні дії:

- підвищення річної процентної ставки за депозитним продуктом "Слава Героям" на 1% до 15% річних: таке підвищення зробить продукт більш привабливим для клієнтів, які прагнуть довгостроково зберігати кошти та отримувати більший прибуток;

- маркетингові дослідження показали, що збільшення процентної ставки на 1% призведе до зростання загальної суми депозитів на 10% порівняно з 2023 роком, тобто на 55 553 млн грн;

- збільшити обсяг наданих кредитів «Підприємницький» на суму додатково залучених коштів, знизивши ставку з 23,5% до 22,5%.

Після збільшення кредитних та депозитних операцій на 55 535 млн грн, показники ефективності АТ КБ «ПриватБанк» змінилися наступним чином: чистий процентний дохід у 2023 році зріс з 59 622 млн грн до 63 788 млн грн у прогнозованому періоді, тобто на 7%. Чиста процентна маржа залишилася на рівні 8,8%. Зростання чистого процентного доходу позитивно вплинуло на показники рентабельності: рентабельність активів (ROA) збільшилася з 5,6% до 5,7%, а рентабельність капіталу (ROE) зросла на 4% і склала 49% за прогнозом.

Збільшення рентабельності активів свідчить про ефективніше використання банком своїх активів для генерування прибутку. Зростання рентабельності капіталу (ROE) означає, що банк генерує більше прибутку на кожну гривню вкладеного капіталу, що є позитивним показником, який свідчить про прибутковість та ефективне використання капіталу інвесторів.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пушкар М. С. Теорія і практика формування облікової політики: монографія / М. С. Пушкар, М. Т. Щирба. –Тернопіль : Карт-бланш, 2009. – 260 с.
2. Мочерний С.В. Політична економія: [навч. посібник] / С.В. Мочерний, Я.С. Мочерна. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2007. – 684 с.
3. Скалюк Р. В. Управління прибутком підприємств: стратегічний підхід. Фінанси, облік і аудит. 2013. № 2 (22). С. 109–118.
4. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: навч. посібник / Ф. Ф. Бутинець, Я. В. Соколов, Д., А. Пашков, М. Л. Горецька. - Житомир: ПП "Рута", 2002. - 502 с.
5. Вознюк Г.Л. З. А. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ СЛОВНИК. Львів. політехніка, 2011. 844 с.
6. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Офіційний вебпортал парламенту України. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
7. Колісник О.Ю. Аналіз фінансових результатів банків України / О.Ю. Колісник, Н.А. Хрущ // Фінансові аспекти розвитку економіки України: теорія, методологія, практика : збірник наукових праць здобувачів вищої освіти і молодих учених / ред. кол.: Н. А. Хрущ, Р. С. Квасницька, І. В. Форкун та ін. (відп. ред. Н. А. Хрущ). Хмельницький : ХНУ, 2021. – С. 50-52.
8. Про банки і банківську діяльність : закон України від 07.12.2000 № 2121–III. Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1087.635.27&nobreak=1#st47>.
9. Галайко Н.П. Система оцінки ефективності діяльності банку / Н.П. Галайко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць / УАБС НБУ. Суми. 2006. Т. 16. С. 203 – 209.

10. Поддєрьогін І. О. Аналіз банківської діяльності : навч. посіб. / І. О. Поддєрьогін. – К. : Ника-Центр, 2001. – 678 с.
11. Примостка Л.О. Аналіз банківської діяльності: сучасні концепції, методи та моделі: [монографія] / Л.О. Примостка - К.: КНЕУ, 2002. - 316 с.
12. Лобанова А.Л. Ресурсна політика комерційних банків України. Фінанси України. 2021. №1. С.13-21.
13. Маслова С. А., Опалов С. О. Фінансовий ринок. Теорія й практика: навчальний посібник. Житомир, ЖІТІ, 2012. 415 с.
14. Системно важливі банки. Національний банк України. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/supervision/about/>
15. Приведа Л. Система показників оцінки ефективності управління капіталом банку. Фінансова система України: зб. наук. праць. Острог: В-во НУ «Острозька академія», 2022. Вип. 10. Ч. 2. С. 89-92.
16. Яковенко К. А. Фінансова стабільність банківської системи та напрями її забезпечення в сучасних умовах. Сучасний стан та перспективи розвитку фінансової системи України: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2020. С. 289-93.
17. Ларіонова К.Л. Методичні підходи до формування механізму управління прибутком банку / К.Л. Ларіонова, О.С. Кузьміна // Вісник Хмельницького національного університету, №4, Том 2, 2014.
18. Мочерний, С. В. Економічна теорія [Текст] : навчальний посібник / С. В. Мочерний. - 4-те вид., стереот. - К. : Академія, 2009. - 640 с. - (Альма-матер).
19. Герасимович А. М., Парасій-Вергуненко І. М., Кочетков В. М. та ін. Аналіз банківської діяльності. Київ: КНЕУ, 2020. 599 с.
20. Винниченко О.В. Гудзь А.В. Фінансовий стан банку та методи його оцінки в Україні. Вісник економіки транспорту і промисловості №69. 2020. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>.
21. Щибиволок З.І. Аналіз банківської діяльності: Навч. посіб. К.: Знання, 2015. 311 с



22. Фінансовий менеджмент у банку: Підручник / Л. О. Примостка. – 3-тє вид., доп. і перероб. - К.: КНЕУ, 2012. — 338 с
23. Борисова С.Є. Шляхи підвищення прибутковості комерційного банку / С.Є. Борисова, І.В. Швецова // Науковий вісник ДДМА. - 2016. - № 2.- С. 144–148.
24. Офіційний веб-сайт АТ КБ «Приватбанк» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://privatbank.ua/>
25. Річний звіт за 2020 р. Фінансова звітність. Офіційний сайт АТ КБ «ПриватБанк». [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [https://static.privatbank.ua/files/PB\\_SepUkr\\_2020.04.23FIN AL1.pdf](https://static.privatbank.ua/files/PB_SepUkr_2020.04.23FIN AL1.pdf)
26. Річний звіт за 2021 р. Фінансова звітність. Офіційний сайт АТ КБ «ПриватБанк». [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [https://static.privatbank.ua/files/PB\\_SepUkr\\_2021.04.23FIN AL1.pdf](https://static.privatbank.ua/files/PB_SepUkr_2021.04.23FIN AL1.pdf)
27. Річний звіт за 2022 р. Фінансова звітність. Офіційний сайт АТ КБ «ПриватБанк». [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [https://static.privatbank.ua/files/PB\\_SepUkr\\_2022.04.23FIN AL1.pdf](https://static.privatbank.ua/files/PB_SepUkr_2022.04.23FIN AL1.pdf)
28. Офіційний веб-сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://bank.gov.ua>
29. Кредити Приватбанку [2024] – Процентні ставки кредиту Приватбанк. Мінфін - все про фінанси: новини, курси валют, банки. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://minfin.com.ua/ua/company/privatbank/credits/>
30. Депозити в ПриватБанку. privatbank.ua. України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://privatbank.ua/depozit>
31. Довгаль Ю.С. Сутність фінансової стійкості банку та ефективні шляхи її забезпечення. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>.
32. Абернихина І.Г Валенюк Н.В Субботина А.А. «Вдосконалення моделі прогнозування прибутку банку з використанням кореляційно-регресійного аналізу. гроші, фінанси і кредит». 2020. Вип. 2 (58). С. 81–83.
33. Карчева Г.Т. Системний аналіз прибутковості діяльності банків

України / Г.Т. Карчева // БізнесІнформ. - 2015. - № 9. - С. 308–313.

34. Савіна Л. О. Комплексне управління активами і пасивами комерційного банку / Л. О. Савіна, К.Ю. Дроздова // Сталий розвиток економіки. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc\\_gum/sre/2010\\_1/152.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2010_1/152.pdf)

35. Основні фінансові дані ПриватБанк. Bankografo+. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://plus.bankografo.com/banks/privatbank.html#bk\\_public](http://plus.bankografo.com/banks/privatbank.html#bk_public)

36. Ткаченко Є. Методичні підходи до аналізу фінансового результату комерційного банку на прикладі АТ КБ «Приватбанк» / Є. Ткаченко, С. Шумікін, В. Горюк // Економічний аналіз. - 2012. - № 11.- С. 420–422.

37. Прасолова С. П., Вовченко О. С. Банківські операції : навч. посіб. та практ. Київ: «Центр учбової літератури», 2018. 568 с.

38. Швайко М. Л., Микиша А. Д. Сучасні тенденції розвитку банківської системи України. Соціальна економіка. 2022. №63. С. 145–155.

39. Крухмаль О., Криклій О. Особливості фінансового аналізу банку. Економічний аналіз. 2012. Т. 11 (1). С. 379–382.

40. Кобченко Н. Шляхи підвищення прибутковості комерційного банку: Теорія та практика розвитку банківської справи: збірник наук. праць студентів / Н. Кобченко // Львівський інститут банківської справи Університету банківської справи НБУ – 2009. – № 5. – С. 25-30.

## ДОДАТКИ

## Додаток А

## Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2023р.

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"**  
**Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2023 року**

|   | Прим. | 31 грудня 2023 | 31 грудня 2022<br>(як<br>перераховано) |
|---|-------|----------------|--|
| <i>У мільйонах українських гривень</i>  |       |                |  |
| <b>АКТИВИ</b>   |       |                |  |
| Грошові кошти та їх еквіваленти   | 6     | 152 282        | 94 191                                 |
| Кредити та аванси банкам  | 7     | 134 237        | 103 837                                |
| Кредити та аванси клієнтам  | 8     | 92 019         | 68 084                                 |
| Інвестиційні цінні папери в т.ч.:   |       | 271 847        | 239 752                                |
| - за справедливою вартістю через прибуток чи збиток   | 9     | 100 376        | 95 716                                 |
| - за справедливою вартістю через інший сукупний дохід   | 9     | 171 471        | 143 920                                |
| - за амортизованою собівартістю   | 9     | -              | 116                                    |
| Поточні податкові активи  | 25    | 4              | 9 079                                  |
| Інвестиційна нерухомість  | 10    | 2 340          | 2 155                                  |
| Основні засоби  | 11    | 5 127          | 5 228                                  |
| Нематеріальні активи за винятком гудвілу  | 11    | 1 563          | 1 389                                  |
| Відстрочені податкові активи  | 25    | 1 952          | 1 100                                  |
| Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства                                 |       | 30             | 30                                     |
| Інші фінансові активи   | 12    | 9 493          | 6 498                                  |
| Інші нефінансові активи   | 13    | 9 094          | 9 189                                  |
| Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам |       | 20             | 64                                     |
| <b>Загальна сума активів</b>  |       | <b>680 008</b> | <b>540 596</b>                         |
| <b>ЗОБОВ'ЯЗАННЯ</b>   |       |                |  |
| Кошти клієнтів  | 14    | 555 525        | 471 970                                |
| Інші залучені кошти   | 15    | 2 630          | 128                                    |
| Поточні податкові зобов'язання  | 25    | 25 790         | -                                      |
| Інші фінансові зобов'язання   | 16    | 3 038          | 2 634                                  |
| Забезпечення у т.ч.:  | 17    | 5 438          | 5 804                                  |
| - резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії   |       | 1 111          | 1 280                                  |
| - інше забезпечення   |       | 4 327          | 4 524                                  |
| Інші нефінансові зобов'язання   | 18    | 2 741          | 2 271                                  |
| <b>Загальна сума зобов'язань</b>  |       | <b>595 162</b> | <b>482 807</b>                         |
| <b>ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ</b>  |       |                |  |
| Статутний капітал   | 19    | 206 060        | 206 060                                |
| Емісійний дохід   |       | 23             | 23                                     |
| Інші резерви  | 9, 11 | (1 741)        | (15 168)                               |
| Результат від операцій з акціонером   |       | 12 174         | 12 174                                 |
| Резервні та інші фонди банку  | 19    | 12 959         | 11 449                                 |
| Накопичений дефіцит   |       | (144 629)      | (156 749)                              |
| <b>Загальна сума власного капіталу</b>  |       | <b>84 846</b>  | <b>57 789</b>                          |
| <b>Загальна сума власного капіталу та зобов'язань</b>   |       | <b>680 008</b> | <b>540 596</b>                         |

Затверджено до випуску та підписано 15 березня 2024 року.

Г.Бьош  
Голова Правління

В. В. Ярмоленко  
Головний бухгалтер

## Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2021р.

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"**  
**Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2021 року**

| У мільйонах українських гривень   | Прим. | 31 грудня 2021 | 31 грудня 2020 (як<br>реклаіфіковано) | 31 грудня 2019 (як<br>реклаіфіковано) |
|---|-------|----------------|---------------------------------------|---------------------------------------|
| <b>АКТИВИ</b>   |       |                |                                       |                                       |
| Грошові кошти та їх еквіваленти   | 6     | 52 835         | 49 911                                | 45 894                                |
| Кредити та аванси банкам  | 7     | 26 243         | 25 059                                | 27 118                                |
| Кредити та аванси клієнтам  | 8     | 68 218         | 55 021                                | 59 544                                |
| Інвестиційні цінні папери в т.ч.:   |       | 222 277        | 221 661                               | 152 157                               |
| - за справедливою вартістю через прибуток чи збиток   | 9     | 93 096         | 100 750                               | 84 680                                |
| - за справедливою вартістю через інший сукупний дохід   | 9     | 129 074        | 119 196                               | 66 602                                |
| - за амортизованою собівартістю   | 9     | 107            | 1 715                                 | 875                                   |
| Поточні податкові активи  | 21    | 9 978          | 6 660                                 | 2 257                                 |
| Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства                                 |       | 30             | 30                                    | 155                                   |
| Інвестиційна нерухомість  |       | 1 989          | 2 933                                 | 3 379                                 |
| Нематеріальні активи за винятком гудвілу  | 10    | 1 288          | 953                                   | 648                                   |
| Основні засоби  | 10    | 6 074          | 6 689                                 | 5 832                                 |
| Інші фінансові активи   | 11    | 2 644          | 3 448                                 | 2 210                                 |
| Інші нефінансові активи   | 12    | 9 713          | 10 128                                | 10 529                                |
| Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам |       | 7              | 32                                    | -                                     |
| <b>Загальна сума активів</b>  |       | <b>401 296</b> | <b>382 525</b>                        | <b>309 723</b>                        |
| <b>ЗОБОВ'ЯЗАННЯ</b>   |       |                |                                       |                                       |
| Інші залучені кошти   |       | -              | -                                     | 7 721                                 |
| Кошти банків  |       | 3              | 2                                     | 201                                   |
| Кошти клієнтів  | 13    | 325 303        | 312 708                               | 240 621                               |
| Відстрочені податкові зобов'язання  | 21    | 159            | 146                                   | 121                                   |
| Інші фінансові зобов'язання   | 14    | 3 770          | 4 059                                 | 2 639                                 |
| Забезпечення у т.ч.:  | 15    | 3 651          | 10 687                                | 2 363                                 |
| - резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії   |       | 373            | 329                                   | 290                                   |
| - інше забезпечення   |       | 3 278          | 10 358                                | 2 073                                 |
| Інші нефінансові зобов'язання   | 15    | 1 795          | 2 098                                 | 1 528                                 |
| <b>Загальна сума зобов'язань</b>  |       | <b>334 681</b> | <b>329 700</b>                        | <b>255 194</b>                        |
| <b>ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ</b>  |       |                |                                       |                                       |
| Статутний капітал   | 16    | 206 060        | 206 060                               | 206 060                               |
| Емісійний дохід   | 16    | 23             | 23                                    | 23                                    |
| Результат від операцій з акціонером   |       | 12 174         | 12 174                                | 12 174                                |
| Інші резерви  | 9, 10 | (4 091)        | (2 248)                               | (660)                                 |
| Резервні та інші фонди банку  | 16    | 9 696          | 8 481                                 | 6 850                                 |
| Накопичений дефіцит   |       | (157 247)      | (171 665)                             | (169 918)                             |
| <b>Загальна сума власного капіталу</b>  |       | <b>66 615</b>  | <b>52 825</b>                         | <b>54 529</b>                         |
| <b>Загальна сума власного капіталу та зобов'язань</b>   |       | <b>401 296</b> | <b>382 525</b>                        | <b>309 723</b>                        |

Затверджено до випуску та підписано 26 липня 2022 року.

Г. Бонч  
Голова ПравлінняГ. Ю. Самаріна  
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)В. В. Ярмоленко  
Головний бухгалтер

**Окремий звіт про прибуток або збиток за рік,  
що закінчився 31 грудня 2023р.**

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"**  
**Окремий звіт про прибуток або збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року**

| У мільйонах українських гривень  | Прим.  | 2023 рік      | 2022 рік      |
|--|--------|---------------|---------------|
| Процентні доходи в т.ч.:   |        | 66 238        | 43 686        |
| - процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка  | 20     | 61 614        | 38 905        |
| - інші процентні доходи  | 20     | 4 624         | 4 781         |
| Процентні витрати  | 20     | (6 616)       | (3 768)       |
| <b>Чистий процентний дохід</b>   |        | <b>59 622</b> | <b>39 918</b> |
| Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9      | 21     | (4 588)       | (15 396)      |
| <b>Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності</b>  |        | <b>55 034</b> | <b>24 522</b> |
| Комісійні доходи   | 22     | 41 589        | 32 945        |
| Комісійні витрати  | 22     | (17 150)      | (12 505)      |
| Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою  |        | 10 174        | 14 655        |
| Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти   |        | (1 076)       | (7 760)       |
| Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід | 9      | 1 266         | 119           |
| Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток                               | 9      | 4 648         | 2 608         |
| Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості   |        | 185           | 267           |
| Витрати на виплати працівникам   |        | (10 552)      | (10 096)      |
| Амортизаційні витрати  | 11     | (2 175)       | (1 970)       |
| Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:   | 23     | (10 946)      | (10 473)      |
| - розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики   | 17, 23 | 194           | (885)         |
| - адміністративні та операційні витрати  | 23     | (11 140)      | (9 588)       |
| Інші доходи  | 24     | 2 173         | 2 815         |
| Інші прибутки (збитки) - збиток від модифікації фінансових активів   |        | (407)         | (458)         |
| Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова                |        | (1)           | (1)           |
| Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю                                   |        | 4             | 4             |
| <b>Прибуток до оподаткування</b>   |        | <b>72 766</b> | <b>34 672</b> |
| (Витрати на сплату податку) доходи від повернення податку  | 25     | (35 001)      | (4 474)       |
| <b>Прибуток за рік</b>   |        | <b>37 765</b> | <b>30 198</b> |

Затверджено до випуску та підписано 15 березня 2024 року.



Г.Бьош  
Голова Правління

  
В. В. Ярмоленко  
Головний бухгалтер

**Окремий звіт про прибуток або збиток за рік,  
що закінчився 31 грудня 2021р.**

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"**  
**Окремий звіт про прибуток або збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року**

| У мільйонах українських гривень  | Прим.  | 2021 рік      | 2020 рік (як рекласифіковано) |
|--|--------|---------------|-------------------------------|
| Процентні доходи в т.ч.:   |        | 35 854        | 33 563                        |
| - процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка  | 17     | 30 870        | 28 547                        |
| - інші процентні доходи  | 17     | 4 984         | 5 016                         |
| Процентні витрати  | 17     | (6 537)       | (11 961)                      |
| <b>Чистий процентний дохід</b>   |        | <b>29 317</b> | <b>21 602</b>                 |
| Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9      | 18     | (856)         | (1 809)                       |
| <b>Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності</b>  |        | <b>28 461</b> | <b>19 793</b>                 |
| Комісійні доходи   | 19     | 35 057        | 27 649                        |
| Комісійні витрати  | 19     | (11 840)      | (8 888)                       |
| Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою  |        | 3 226         | 3 103                         |
| Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземної валюти   |        | 1 017         | (7 460)                       |
| Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід | 9      | 32            | 8                             |
| Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток                               | 9      | (7 666)       | 16 045                        |
| Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості   |        | (873)         | (256)                         |
| Витрати на виплати працівникам   |        | (8 904)       | (8 192)                       |
| Амортизаційні витрати  |        | (2 183)       | (1 791)                       |
| Частка прибутку (збитку) асоційованих підприємств та спільних підприємств, облік яких ведеться за методом участі в капіталі                        |        | -             | (124)                         |
| Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:   |        | (2 348)       | (16 681)                      |
| - розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики   | 15, 20 | 6 464         | (8 539)                       |
| - адміністративні та операційні витрати  | 20     | (8 812)       | (8 142)                       |
| Інші доходи  |        | 1 286         | 1 200                         |
| Інші прибутки (збитки) - збиток від модифікації фінансових активів   |        | (111)         | (104)                         |
| Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова                |        | (164)         | (6)                           |
| Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю                                   |        | 77            | -                             |
| <b>Прибуток до оподаткування</b>   |        | <b>35 067</b> | <b>24 296</b>                 |
| Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)  | 21     | (17)          | 6                             |
| <b>Прибуток за рік</b>   |        | <b>35 050</b> | <b>24 302</b>                 |

Затверджено до випуску та підписано 26 липня 2022 року.

Г.Бьош  
Голова Правління



Г. Ю. Самаріна  
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко  
Головний бухгалтер



**Окремий звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід за рік,  
що закінчився 31 грудня 2020р.**


**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"**

**Окремий звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року**

| У мільйонах українських гривень  | Прим. | 2020 рік       | 2019 рік      |
|--|-------|----------------|---------------|
| Процентні доходи   | 18    | 33 563         | 33 841        |
| Процентні витрати  | 18    | (11 961)       | (14 174)      |
| <b>Чистий процентний дохід</b>   |       | <b>21 602</b>  | <b>19 667</b> |
| Відрахування до резерву на зменшення корисності  | 19    | (1 771)        | (4)           |
| <b>Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності</b>  |       | <b>19 831</b>  | <b>19 663</b> |
| Доходи за виплатами та комісійними   | 20    | 27 649         | 24 575        |
| Витрати за виплатами та комісійними  | 20    | (8 888)        | (6 386)       |
| Прибуток мінус збиток від операцій з іноземною валютою та своп-контрактів<br>(Збитки мінус прибутки)/прибуток мінус збиток від переоцінки іноземної валюти |       | 3 103          | 2 589         |
| Прибуток мінус збиток від реалізації інвестиційних цінних паперів за справедливою<br>вартістю через інший сукупний дохід                                   | 9     | 8              | 8             |
| Прибуток мінус збиток/(збиток мінус прибуток) від переоцінки інвестиційних цінних<br>паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток             | 9     | 16 045         | (1 526)       |
| Витрати щодо резерву під юридичні ризики   | 16    | (8 577)        | (387)         |
| Збиток/(прибуток) від уцінки будівель (що перевищують дооцінку) та переоцінки<br>інвестиційної нерухомості   |       | (256)          | 4             |
| Зменшення корисності майна, що перейшло у власність банку як<br>заставодержателя   |       | (119)          | (134)         |
| (Зменшення корисності)/відновлення зменшення корисності інвестиції в<br>асоційовану компанію   |       | (124)          | 8             |
| Адміністративні та інші операційні витрати   | 21    | (18 006)       | (14 428)      |
| Інші чисті доходи  |       | 1 090          | 2 113         |
| <b>Прибуток до оподаткування</b>   |       | <b>24 296</b>  | <b>32 609</b> |
| Кредит з податку на прибуток   | 22    | 6              | -             |
| <b>Чистий прибуток за рік</b>  |       | <b>24 302</b>  | <b>32 609</b> |
| <b>Інші сукупні доходи/(витрати):</b>  |       |                |               |
| <i>Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>   |       |                |               |
| Фінансові інструменти, що визнаються за справедливою вартістю через інший<br>сукупний дохід:   |       |                |               |
| - Нереалізований (збиток)/прибуток від переоцінки  |       | (1 649)        | 2 037         |
| - Прибуток, що рекласифіковано до складу прибутків чи збитків  |       | (8)            | (8)           |
| - Податковий ефект   |       | (6)            | -             |
| <i>Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>   |       |                |               |
| Будівлі:   |       |                |               |
| - Переоцінка будівель  |       | 139            | (70)          |
| - Податковий ефект   |       | (25)           | 15            |
| <b>Інші сукупні (витрати)/доходи</b>   |       | <b>(1 549)</b> | <b>1 974</b>  |
| <b>ВСЬОГО СУКУПНИХ ДОХОДІВ ЗА РІК</b>  |       | <b>22 753</b>  | <b>34 583</b> |

Затверджено до випуску та підписано 16 березня 2021 року.

Г. Ю. Самаріна  
В.о. Голови Правління

  
В. В. Ярмоленко  
Головний бухгалтер